

Wärtsilä Oyj Abp Vuosikertomus 2016

Hallinnointi

Hallinnointi

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	03	Sisäinen valvonta	20
Varsinainen yhtiökokous	04	Arvot ja valvontaympäristö	23
Hallitus	05	Liiketoimintaprosessit	23
Hallituksen toiminta	08	Ohjeistus ja viestintä	24
Hallituksen tehtävät	10	Seuranta	24
Hallituksen valiokunnat	10	Tarkastus	25
Johtokunta	12	Lähipiiritapahtumat	25
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	15	Sisäpiirihallinto	26
Johtokunnan toiminta	15	Palkat ja palkitseminen 2016	26
Muu johtajisto	16	Riskit ja riskien hallinta	30
Liiketoimintojen johtoryhmät	17	Riskiprofiilit ja vastuut	41
Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat	20		

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

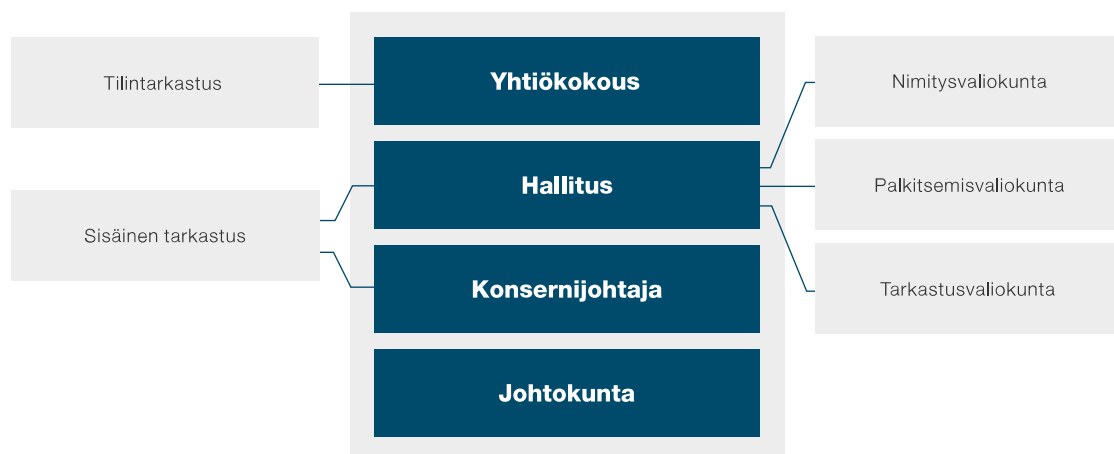
Wärtsilä Oyj Abp noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain sekä NASDAQ OMX:n Helsingin pörssin antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Lisäksi Wärtsilä noudattaa Global Reporting Initiativen G4-ohjeistoa kestävä kehityksen raportoinnista sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ("koodi") 2015. Koodi on julkisesti saatavissa internetosoitteessa <http://cgfinland.fi/en/>. Wärtsilä ei ole poikennut yhdestäkään koodin suosituksesta.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaan laadittu selvitys Wärtsilän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan myös erillisenä kertomuksena Wärtsilän internetsivustolla ja vuosikertomuksessa. Vuosikertomuksen Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä -osion sisältö vastaa täysin edellä mainittua selvitystä. Wärtsilän tarkastusvaliokunta on tarkastanut hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen, ja yhtiön tilintarkastaja on valvonut selvityksen antamista ja tarkastanut, että kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä vastaa tilinpäätöstä.

Toimielimet

Wärtsilän käyttämän yksitasoisen hallintomallin mukaan konsernin johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Yhtiökokous valitsee hallituksen ja tilintarkastajat. Hallitus vastaa yhtiön strategisesta johtamisesta. Hallitus nimittää toimitusjohtajan, joka on samalla konsernijohtaja. Hän vastaa yhtiön päivittäisestä operatiivisesta johtamisesta. Konsernijohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtokunta.

Toimielimet

Varsinainen yhtiökokous

Yhtiökokous on Wärtsilän korkein päättävä elin. Se päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista tehtävistä, joita ovat:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- osingonjaosta päättäminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle kultakin tilikaudelta
- hallituksen ja tilintarkastajien valinta ja näille maksettavista palkkioista päättäminen.

Wärtsilä Oyj Abp:n yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Tarvittaessa yhtiö voi järjestää myös ylimääräisiä yhtiökokouksia. Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhtiön internetsivuilla tai vähintään kahdessa hallituksen määräämässä Suomessa yleisesti julkaistavassa päivälehdessä. Kokouskutsu on julkaistava aikaisintaan kaksi kuukautta ennen yhtiökokousta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, kuitenkin viimeistään yhdeksän päivää ennen osakkeenomistajien täsmäytyspäivää. Tämän lisäksi Wärtsilä julkaisee yhtiökokouskutsun pörsstitiedotteena. Wärtsilän internetsivuilta löytyy myös yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat ja päätösesitykset.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi. Asiaa koskeva vaatimus on esitettävä hallitukselle kirjallisesti riittävän ajoissa, jotta asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Wärtsilä julkaisee kotisivuillaan internetissä määräpäivän, johon mennessä osakkeenomistajan tulee ilmoittaa vaatimuksestaan hallitukselle. Tieto julkaistaan yhtiökokousta edeltävän tilikauden loppuun mennessä, ja se sisältää posti- tai sähköpostiosoitteen, johon vaatimus tulee lähettää. Vaatimuksen katsotaan joka tapauksessa saapuneen ajoissa, jos hallitukselle on ilmoitettu vaatimuksesta viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokouskutsun lähettämistä.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on kaikilla osakkeenomistajilla, jotka viimeistään täsmäytyspäivänä on merkitty osakkeenomistajiksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Yhtiökokous järjestetään siten, että mahdollisimman monet osakkeenomistajat voivat osallistua siihen. Kokouksessa ovat läsnä hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Varsinaiseen yhtiökokoukseen osallistuu myös päävastuullinen tilintarkastaja. Myös hallitusehdokkaiden tulee olla läsnä heidän valinnastaan päättävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Varsinainen yhtiökokous 2016

Wärtsilän varsinainen yhtiökokous pidettiin 3.3.2016. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai valtakirjalla 1.693 osakkeenomistajaa, joiden yhteenlaskettu äänimäärä oli 113.858.630. Varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja yhtiön toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2015. Yhtiökokous vahvisti osingoksi hallituksen ehdotuksen mukaisesti 1,20 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 14.3.2016.

Wärtsilän varsinainen yhtiökokous päätti muuttaa yhtiöjärjestyksen pykälän 2 kuulumaan seuraavasti:

”Yhtiön toimialana on kehittää, valmistaa ja myydä kone- ja sähkötekniisiä tuotteita, laitoksia ja järjestelmiä, myydä varaosia sekä tarjota käyttö- ja huoltopalveluja merenkulkuun ja energiamarkkinoille joko suoraan tai tytä- ja osakkuusyhtiöitä käyttäen. Yhtiö voi myös tarjota rahoitus-, suunnittelu- ja konsultointipalveluja sekä harjoittaa muuta teollista ja kaupallista liiketoimintaa. Yhtiö voi harjoittaa arvopaperikauppaa ja muuta sijoitustoimintaa.”

Yhtiökokous päätti myös muuttaa yhtiöjärjestyksen pykälää 8 siten, että kutsu yhtiökokoukseen voidaan julkaista joko yhtiön internetsivuilla tai vähintään kahdessa (2) hallituksen päättämässä Suomessa yleisesti julkaistavassa päivälehdessä.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 1.300.000 euron suuruista lahjoituksista korkeakouluille ja yliopistoille vuosien 2016 ja 2017 aikana. Merkittävien lahjoitusten saaja olisi Aalto-yliopisto.

Kaikki päätökset tehtiin ilman äänestystä. Yhtiökokouksen pöytäkirja ja muut kokoukseen liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internetsivuilla www.wartsila.com > Sijoittajat > Governance.

Hallitus

MIKAEL LILIUS

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen puheenjohtaja. Syntynyt 1949, diplomiekonomi. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2010, hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011.

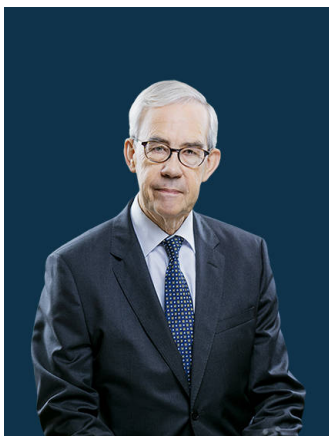
Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj, toimitusjohtaja, 2000–2009; Gambro AB, toimitusjohtaja, 1998–2000; Incentive AB, toimitusjohtaja, 1991–1998; KF Industri AB (Nordico), toimitusjohtaja, 1989–1991 ja Huhtamäki Oy, Pakkausdivisioonan johtaja, 1986–1989.

Muut luottamustehtävät

Ahlström Capital Oy ja Metso Oyj, hallitusten puheenjohtaja; Evli Pankki Oyj, hallituksen jäsen; Ab Kelonia Oy, hallintoneuvoston jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 18.414 osaketta

SUNE CARLSSON

Riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista perustuen hallituksen kokonaisarvioon. Syntynyt 1941, diplomi-insinööri. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2013, hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2015.

Keskeinen työkokemus

AB SKF, toimitusjohtaja, 1998–2003; ABB Ltd, johtaja, 1988–1998 ja ASEA AB, johtaja, 1977–1988.

Muut luottamustehtävät

Patricia Industries AB, hallituksen jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Atlas Copco AB, 2003–2014. Hallituksen jäsen: Investor AB, 2002–2015; Stena AB, 2009–2011; Autoliv Inc, 2003–2011 ja Scania AB, 2004–2007.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 12.203 osaketta

MAARIT AARNI-SIRVIÖ

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1953, diplomi-insinööri, eMBA. Pääsihteeri, Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry; toimitusjohtaja Boardview Oy; Senior Adviser, Eera Oy. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Keskeinen työkokemus

Suomen Rahapaja Oy, toimitusjohtaja, 2008–2010; Borealis Group, 1994–2008, erilaisia ylimmän johdon tehtäviä, joista viimeksi Phenol-liiketoimintayksikön johtaja 2001–2008 ja Olefins-liiketoimintayksikön johtaja 1997–2001 Kööpenhaminassa, sekä Neste Oyj, 1977–1994.

Muut luottamustehtävät

Berendsen plc, johtaja; Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry ja ecoDa (The European Confederation of Directors Associations), hallitusten jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Rautaruukki Oyj, 2005–2012; Ponsse Oyj, 2007–2010 ja Vattenfall AB, Ruotsi, 2004–2007.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 9.810 osaketta

KAJ-GUSTAF BERGH

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1955, diplomiekonomi, oikeustieteen kandidaatti. Föreningen Konstsamfundet r.f:n toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus

Skandinaviska Enskilda Banken, johtoryhmän jäsen, 2000–2001; SEB Asset Management, johtaja, 1998–2001; Ane Gyllenberg Ab, toimitusjohtaja, 1986–1998; Oy Bensow Ab, johtaja, EVP, 1985–1986; Ane Gyllenberg Ab, hallintopäällikkö, 1984–1985 ja Ky von Konow & Co, hallintopäällikkö, 1982–1983.

Muut luottamustehtävät

Sponda Oyj, Julius Tallberg Oy Ab, Mercator Invest Ab ja KSF Media Holding Ab, hallitusten puheenjohtaja; Stockmann Oyj Abp, Ramirent Group ja JM AB, hallitusten jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Fiskars Oyj Abp 2006–2014, Ålandsbanken Abp 2011–2013 ja Aktia Abp 2005–2009. Hallituksen jäsen: Fiskars Oyj Abp 2014–2015 ja Stockmann Oyj Abp 2007–2013.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 9.032 osaketta

TOM JOHNSTONE

Riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista johtuen Investor AB:n hallituksen jäsenyydestä. Syntynyt 1955, filosofian maisteri, kunniatohtori liiketaloustieteessä ja luonnontieteissä. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2015.

Keskeinen työkokemus

Erilaisia johtotehtäviä SKF Groupissa, viimeksi konsernijohtaja AB SKF:ssä 2003–2014.

Muut luottamustehtävät

British Swedish Chamber of Commerce ja Husqvarna AB, hallitusten puheenjohtaja; Investor AB ja Volvo Cars, hallitusten jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 1.360 osaketta

RISTO MURTO

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1963, kauppatieteiden tohtori. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2014.

Keskeinen työkokemus

Sijoitukset, Varma, varatoimitusjohtaja, 2010–2013; Sijoitukset, Varma, sijoitusjohtaja 2006–2010; Opstock Oy, toimitusjohtaja, 2000–2005; Opstock Oy, johtaja, 1997–2000.

Muut luottamustehtävät

Oulun yliopisto, hallituksen puheenjohtaja; Finanssialan Keskusliitto ry ja Sampo Oyj, hallitusten jäsen; Työeläkevakuuttajat TELA ry, hallituksen I varapuheenjohtaja.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 1.980 osaketta

GUNILLA NORDSTRÖM

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1959, diplomi-insinööri. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2012.

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Electrolux Major Appliances, Aasia/Tyynimeri ja johtaja, Electrolux AB, 2007–2015; ylimmän johdon tehtäviä Telefonaktiebolaget LM Ericssonissa ja Sony Ericssonissa Euroopassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Aasiassa 1983–2007.

Muut luottamustehtävät

Bombardier Transport Co, hallituksen jäsen; Swedish Business Association of Singapore, komitean jäsen; EDHEC International Advisory Board, jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Atlas Copco, Ruotsi, 2010–2016, Luulajan yliopisto, Ruotsi, 2007–2010 ja Videocon Industries Limited, Intia, 2009–2010.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 3.423 osaketta

MARKUS RAURAMO

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1968, valtiotieteiden maisteri. Fortum Oyj, City Solutions -divisioonan johtaja ja johtoryhmän jäsen. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2011.

Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj, Heat, Electricity Sales and Solutions -divisioonan johtaja, 2014–2016; Fortum Oyj, talousjohtaja, 2012–2014; Stora Enso Oyj, Helsinki, talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen, 2008–2012; Stora Enso International, Lontoo, konsernin rahoitusjohtaja, 2004–2008; Stora Enso Oyj, Helsinki, johtaja, strategia ja investoinnit, 2001–2004; Stora Enso Financial Services, Bryssel, johtaja, varainhankinta, 1999–2001; Enso Oyj, Helsinki, useita rahoitustehtäviä, 1993–1999.

Muut luottamustehtävät

Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 4.534 osaketta

Hallituksen toiminta

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu 5–10 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi on yksi vuosi, ja heidät valitsee yhtiökokous. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 10 mukaan enemmistön hallituksen jäsenistä on oltava yhtiöstä riippumattomia, ja vähintään kahden mainittua enemmistöä edustavan jäsenen on oltava myös riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi jäsenten riippumattomuutta vuosittain ja tarvittaessa muulloinkin.

Nimitysvaliokunta valmistelee yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevat hallituksen jäsenten nimityksiä koskevat ehdotukset ja on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsen ehdokkasiin liittyvissä asioissa. Ehdotus hallituksen kokoonpanoksi sisältyy yhtiökokouskutsuun. Samoin kokouskutsuun sisällytetään vähintään 10% yhtiön osakkeiden tuomasta äänimäärästä edustavien osakkeenomistajien tekemä ehdotus hallituksen kokoonpanosta edellyttäen, että ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ja että ehdotus on toimitettu yhtiölle riittävän ajoissa, jotta se voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Kokouskutsun julkaisemisen jälkeen asetetut ehdokkaat julkistetaan erikseen vastaavalla tavalla. Wärtsilä julkistaa ehdokkaiden henkilötiedot internetsivuillaan yhtiökokouskutsun yhteydessä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimintaa ja päättää keskeisistä toimintaperiaatteista, tavoitteista ja strategioista. Hallituksen käytännön työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen työjärjestyksessä. Hallitus hyväksyy hallituksen valiokuntien työjärjestykset, joissa määritellään valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan sen kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudellisesta asemasta ja riskeistä.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työtapojaan sisäisenä itsearviointina. Itsearvioinnin tarkoituksena on arvioida hallituksen toimintaa vuoden aikana sekä luoda perusteita hallitustyöskentelyn kehittämiseksi.

Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti 7–10 kertaa vuodessa ja lisäksi tarvittaessa. Kaikista kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Mahdollisimman tehokas hallitustyöskentely edellyttää jäseniltä erinomaista pätevyyttä ja hallituksen kokoonpanolta riittävää monipuolisuutta. Nimitysvaliokunta ottaa hallituskokoonpanoa koskevaa ehdotusta valmistellessaan huomioon ehdokkaiden koulutus- ja ammattitaustan sekä kansainvälisen kokemuksen, jotta hallituksessa on edustettuna laajalti eri alojen osaamista ja koulutusta. Nimitysvaliokunta ottaa myös huomioon ehdokkaiden iän, sillä eri-ikäisten jäsenten kokemukset täydentävät toisiaan.

Wärtsilän periaatteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia. Joulukuussa 2016 Wärtsilän hallituksen kahdeksasta jäsenestä kaksi oli naisia. Wärtsilän tavoitteena on ajan myötä saavuttaa tasaisempi sukupuolijakauma hallituksessa.

Nimitysvaliokunta arvioi ehdokkaiden pätevyyden ja henkilökohtaisten ominaisuuksien lisäksi näiden yhteistyökykyä sekä kykyä tukea ja haastaa toimivaa johtoa ennakkoivasti ja rakentavasti.

Hallitus vuonna 2016

Hallituksen muodostavat 3.3.2016 alkaen seuraavat kahdeksan jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Sune Carlsson (varapuheenjohtaja), Tom Johnstone, Mikael Lilius (puheenjohtaja), Risto Murto, Gunilla Nordström ja Markus Rauramo.

Kaikki kahdeksan hallituksen jäsentä arvioitiin riippumattomiksi yhtiöstä ja kuusi arvioitiin riippumattomiksi merkittävistä osakkeenomistajista. Tom Johnstone arvioitiin ei-riippumattomaksi merkittävistä osakkeenomistajista johtuen Investor AB:n hallituksen jäsenyydestä. Hallituksen kokonaisarvion perusteella Sune Carlsson arvioitiin ei-riippumattomaksi merkittävistä osakkeenomistajista johtuen pitkäaikaisesta hallitusjäsenyydestä Investor Groupissa.

Hallituksen muodostivat 3.3.2016 saakka seuraavat kahdeksan jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Sune Carlsson (varapuheenjohtaja), Tom Johnstone, Mikael Lilius (puheenjohtaja), Risto Murto, Gunilla Nordström ja Markus Rauramo.

Wärtsilän hallitus kokoontui 13 kertaa vuonna 2016. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99%. Hallitustyöskentelyn keskeisiä teemoja olivat mm. Wärtsilän taloudellinen ja strateginen kehitys, markkina-asema, kasvumahdollisuudet ja yleinen kehitys. Erityinen painopiste oli konsernin digitaalinen strategia. Henkilöstöasiat on pysyvästi merkittävä teema hallitustyöskentelyssä, sillä se tukee yhtiön pitkäaikaista menestystä. Vuonna 2016 keskeisiä aiheita hallituksen asialistalla olivat Eniramin ja American Hydron osto.

Hallitusjäsenten kokousosallistumiset 2016

	Hallituksen kokoukset	Osallistuminen %
Mikael Lilius, puheenjohtaja	13/13	100
Sune Carlsson, varapuheenjohtaja	13/13	100
Maarit Aarni-Sirviö	13/13	100
Kaj-Gustaf Bergh	12/13	92
Tom Johnstone	13/13	100
Risto Murto	13/13	100
Gunilla Nordström	13/13	100
Markus Rauramo	13/13	100

Hallituksen tehtävät

Hallitus käsittelee kaikki ne asiat, joista se lain, muiden säädösten ja yhtiöjärjestyksen mukaan nimenomaisesti vastaa. Näistä keskeisimpiä ovat:

- tilinpäätös ja osavuositarkastukset
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja johtokunnan jäsenten nimittäminen
- taloudellisen valvonnan järjestäminen.

Hallituksen tehtävänä on myös käsitellä sellaiset asiat, jotka ovat konsernin toiminnan huomioon ottaen niin laajakantoisia, ettei niitä voida katsoa konsernin päivittäiseen hallintoon kuuluviksi. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi:

- konsernin ja sen liiketoiminta-alueiden pitkän aikavälin tavoitteiden sekä niiden toteuttamiseen tähtäävien strategioiden hyväksyminen
- ulkoisessa ympäristössä tapahtuvien kehityssuuntausten, mahdollisuuksien ja riskien seuranta, mukaan lukien niiden vaikutus tavoitteisiin ja strategiaan
- konsernin vuosittaisen liiketoimintasuunnitelman ja tavoitteidenasetannan hyväksyminen
- riskienhallinnan periaatteiden hyväksyminen
- toimitusjohtajan toiminnan seuraaminen ja arvioiminen
- toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja johtokunnan jäsenten palkka- ja eläke-etujen hyväksyminen
- hallinnointiperiaatteiden hyväksyminen
- lakien ja määräyksien, yhtiön omien toimintaperiaatteiden sekä muiden vakiintuneiden arvojen ja eettisten periaatteiden noudattamisen valvominen
- yhtiön T&K- ja tuotekehityssuunnitelmien käsitteleminen ja seuraaminen
- hallituksen valiokuntien nimittäminen
- lahjoitusten myöntäminen hyväntekeväisyyteen
- päättäminen muista strategisesta tai taloudellisesta merkittävistä asioista, kuten merkittävistä investoinneista tai yritysostoista tai -myynneistä.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa vuosittain yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä järjestäytymiskokouksessaan tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä tarvittaessa muita valiokuntia. Hallitus nimittää valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajan ottaen huomioon valiokunnan tehtävien edellyttämän asiantuntemuksen ja kokemuksen. Hallituksella on myös oikeus erottaa valiokuntien jäseniä. Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen toimikauden ajaksi. Valiokuntien jäsenten lisäksi myös muut hallituksen jäsenet voivat niin halutessaan osallistua valiokuntien kokouksiin. Valiokuntien tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksissa päätettäväksi tulevia asioita. Valiokunnilla ei ole omaa itsenäistä päätösvaltaa.

Tarkastusvaliokunta

Hallitus nimittää tarkastusvaliokunnan avustamaan hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Hallitus valitsee keskuudestaan tarkastusvaliokuntaan vähintään kolme jäsentä. Valiokunnan jäsenillä tulee olla tehtävään tarvittava pätevyys. Enemmistön tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia ja vähintään yhden jäsenen tulee olla riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus määrittelee tarkastusvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Tarkastusvaliokunta seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia, valvoo taloudellista raportointiprosessia sekä seuraa sisäisen valvonnan ja tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Lisäksi valiokunta tarkastaa kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä, seuraa tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen lakisäätöistä tilintarkastusta, arvioi lakisäätöisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta sekä valmistelee päätösehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin lukeutuu yhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden arviointi ja niihin tehtyjen muutosten hyväksyminen, yhtiön osavuosikatsausten ja tilinpäätösten sekä tilintarkastajan tarkastusvaliokunnalle laatimien raporttien käsittely, lakien ja määräysten noudattamisen varmistamiseen laadittujen prosessien arviointi sekä yhtiön rahoitustilanteen ja verotuksen seuraaminen. Tarkastusvaliokunta käsittelee myös yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annetun selvityksen sekä käsittelee ja ratkaisee muut hallituksen mahdollisesti esille nostamat asiat, jotka kuuluvat tarkastusvaliokunnan vastuulle.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Tarkastusvaliokunta vuonna 2016

Puheenjohtaja Markus Rauramo; jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Risto Murto. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2016. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Nimitysvaliokunta

Hallitus nimittää nimitysvaliokunnan avustamaan hallitusta tehtävissään. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia.

Hallitus määrittelee nimitysvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Nimitysvaliokunta valmistelee yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevat hallituksen jäsenten nimityksiä koskevat ehdotukset. Nimitysvaliokunta on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsenten valintaa koskevista asioista. Nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia asioita. Nimitysvaliokunta seuraa hallituksen monimuotoisuus tavoitteiden täyttymistä ja raportoi tästä vuosittain hallitukselle sekä tarvittaessa ehdottaa muutoksia monimuotoisuusperiaatteisiin.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Nimitysvaliokunta vuonna 2016

Puheenjohtaja Mikael Lilius; jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Tom Johnstone ja Risto Murto. Kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia ja kolme jäsentä riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Nimitysvaliokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2016. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Palkitsemisvaliokunta

Hallitus nimittää palkitsemisvaliokunnan avustamaan työtään. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia.

Hallitus määrittelee palkitsemisvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Palkitsemisvaliokunta valmistelee tarpeen mukaan toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muiden johtokunnan jäsenten nimitysasiat ennen hallituksen käsittelyä. Palkitsemisvaliokunta valmistelee hallituksen käsiteltäväksi toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkitsemisperiaatteita, kannustinjärjestelmiä sekä heidän palkitsemistaan koskevia ehdotuksia. Valiokunnan käyttämät konsultit ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen johdosta.

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Palkitsemisvaliokunta vuonna 2016

Puheenjohtaja Mikael Lilius; jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Tom Johnstone. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kaksi riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme kertaa vuonna 2016. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Hallitusjäsenten osallistuminen valiokuntakokouksiin 2016

	Tarkastusvaliokunta	Nimitysvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta
Mikael Lilius	-	4/4	3/3
Sune Carlsson	-	1/1	-
Maarit Aarni-Sirviö	5/5	-	3/3
Kaj-Gustaf Bergh	-	4/4	-
Tom Johnstone	-	3/3	3/3
Risto Murto	5/5	4/4	-
Gunilla Nordström	-	-	-
Markus Rauramo	5/5	-	-

Johtokunta

JAAKKO ESKOLA

Wärtsilä Oyj Abp:n konsernijohtaja vuodesta 2015. Syntynyt 1958, diplomi-insinööri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1998.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, 2013–2015; Marine Solutions -liiketoiminnan johtaja, 2006–2015; Power Plants -liiketoiminta, myynti- ja markkinointijohtaja, 2005–2006; Wärtsilä Development & Financial Services Oy, toimitusjohtaja, 1998–2005; PCA Corporate Finance, johtaja, 1997–1998; Kansallis-Osake-Pankki, kansainvälisen projektirahoituksen johtotehtävät, 1986–1997; Teollistamisrahasto, yritystutkija, 1984–1986; VTT, tutkija, 1983–1984.

Luottamustehtävät

Teknologiateollisuus ry., hallituksen jäsen.

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

European Marine Equipment Council (EMEC), puheenjohtaja, 2008–11.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 6.420 osaketta

PIERPAOLO BARBONE

Toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2015 lähtien ja Services-liiketoiminnan johtaja vuodesta 2013. Syntynyt 1957, diplomi-insinööri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1996.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, Services-liiketoiminnan johtaja, Etelä-Eurooppa ja Afrikka, 2013; Wärtsilä Oyj Abp, Services-liiketoiminnan johtaja, Lähi-itä & Aasia, 2010–2013; Wärtsilä Italia S.p.A., johtaja, 2000–2003; Ciserv Group, johtaja, 2001–2006; Wärtsilä Oyj Abp, kenttähuollon johtaja, 1997–2009; Wärtsilä Italia S.p.A., Services-liiketoiminnan johtaja, 1997–2003; Fincantieri C.N.I. S.p.A., Isotta Fraschini - dieselmoottoriyrityksen myyntipäällikkö, 1989–1996.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 5.600 osaketta

PÄIVI CASTRÉN

Henkilöstöjohtaja vuodesta 2012. Syntynyt 1958, psykologian maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2005.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, henkilöstöjohtaja (Vice President, Human Resources), 2005–2011; Nokia Oyj, henkilöstöjohtaja, Nokia Finland, 2002–2005; Nokia Networks, HR-johtaja, 2000–2002; Nokia Networks, Networks Systems, HR-johtaja, 1999–2000; Nokia Networks, HR-päällikkö, 1995–1998; Valmet Paper Machinery, HR-päällikkö, 1988–1995.

Luottamustehtävät

Elinkeinoelämän keskusliitto EK, koulutus- ja työvoimatyöryhmän puheenjohtaja; Wilhelm Wahlforss -säätiö, hallituksen puheenjohtaja; IMD Executive Education Advisory Council, jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 3.970 osaketta

JAVIER CAVADA CAMINO

Energy Solutions -liiketoiminnan johtaja vuodesta 2015 lähtien. Syntynyt 1975, tekniikan tohtori. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2002.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, Etelä-Euroopan ja Afrikan alueen Services-liiketoiminnan johtaja, 2013–2015; johtaja, Propulsion Services, 2015; Wärtsilä Propulsion, johtaja, laatu ja toiminnan kehittäminen, 2012–2013; Wärtsilä Propulsion Wuxi Co., Ltd., toimitusjohtaja, 2011–2013; Cedervall Zhangjiagang Marine Components Co., Ltd., toimitusjohtaja, 2011–2013; Wärtsilä CME Zhenjiang Propeller Co. Ltd., tekninen johtaja, 2009–2011; professori, Cantabrian yliopisto, Espanja, 2007–2009; Wärtsilä Propulsion Spain, S.A., johtaja, toimituskeskus, 2008–2009; tuotantopäällikkö, 2002–2007; Robert Bosch Spain, S.A., tuotantopäällikkö, käynnistysmoottorit, 1999–2002; tekninen päällikkö, tuotanto, 1997–2002.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: ei osakkeita

KARI HIETANEN

Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja lakiasiat, vuodesta 2012. Hallituksen sihteeri vuodesta 2002. Syntynyt 1963, oikeustieteen kandidaatti. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, henkilöstöstä ja lakiasioista vastaava johtaja, 2002–2011; Wärtsilän Power-toimialat, päälakimies, 2000–2002; Wärtsilä Diesel -ryhmä, päälakimies, 1994–1999; Metra Oyj Abp ja Wärtsilä Diesel -ryhmä, lakimies, 1989–1994.

Luottamustehtävät

European Engine Power Plants Association, EUGINE, puheenjohtaja; Saksalais-Suomalainen Kauppakamari, hallituksen puheenjohtaja; Suomalais-venäläinen hallitustenvälinen talouskomissio, II varapuheenjohtaja; Suomalais-korealainen kauppayhdistys ry, hallituksen varapuheenjohtaja; East Office of Finnish Industries Oy, hallituksen jäsen; Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, kauppapoliittisen valiokunnan puheenjohtaja.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 4.274 osaketta

ROGER HOLM

Marine Solutions -liiketoiminnan johtaja vuodesta 2015 alkaen. Syntynyt 1972, kauppatieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp: johtaja, Engines, 2013–2015; johtaja, Seals & Bearings, 2011–2013; johtaja, Solutions Management, Services, 2010–2011; johtaja, Business Development, Services, 2008–2010; tietohallintojohtaja, 2006–2008; hankejohtaja, globaali ERP-järjestelmä, 2002–2006; talouspäällikkö, 2001–2002; Wärtsilä Finland Oy & Wärtsilä NSD Finland Oy: erilaisia johtotehtäviä, 1997–2001.

Luottamustehtävät

GS-Hydro, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: ei osakkeita

ATTE PALOMÄKI

Viestintäjohtaja vuodesta 2008. Syntynyt 1965, valtiotieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus

Nordea Bank AB (publ.), viestintäjohtaja, 2007–2008, ja Suomen viestinnän johtaja, 2005–2006; Kauppalehti, taloustoimittaja, 2002–2005; MTV3, erikoistoimittaja/talous, 2000–2002, uutispäällikkö, 1995–2000, sekä uutistoimittaja/uutisankkuri, 1993–1995.

Luottamustehtävät

Taloudellinen Tiedotustoimisto TAT, Euroopan viestintäjohtajien liitto EACD ja Finland Promotion Boardin johtoryhmä, hallitusten jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 3.869 osaketta

MARCO RYAN

Chief Digital Officer 26.9.2016 lähtien. Syntynyt 1966, informaatioteknologian korkeakoulututkinto. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2016.

Keskeinen työkokemus

Flint Group, Interim Chief Digital Officer, 2016; Thomas Cook Group, Chief Digital Officer, 2013–2015; Thomas Cook Touristik GmbH, toimitusjohtaja, Omnichannel, 2013–2014; Accenture Interactive, toimitusjohtaja (ASEAN), 2011–2013; Premier Farnell Plc, Senior Vice President eCommerce and Digital, 2006–2011; Capgemini Consulting, johdon konsultti, 2001–2006; Interactive Collector Plc, VP Interactive Services, 1999–2001; Telematix and Keyhaven Ltd, toimitusjohtaja, 1997–1999; Ison-Britannian armeija, upseeri, erilaisia johtotehtäviä, 1985–1997.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: ei osakkeita

MARCO WIRÉN

Talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2013. Syntynyt 1966, kauppatieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013.

Keskeinen työkokemus

SSAB, talous- ja rahoitusjohtaja, 2008–2013; SSAB, Business Control -johtaja, 2007–2008; Eltel Networks, talous- ja rahoitusjohtaja ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja, 2002–2007; NCC, liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja ja talousjohtaja, 1995–2001.

Luottamustehtävät

Neste Oyj, hallituksen jäsen.

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2016: 3.640 osaketta

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka on samalla konsernijohtaja. Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen ohjeiden mukaan. Toimitusjohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtokunta. Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdot määritellään kirjallisesti hänen työsopimuksessaan. Yhtiön toimitusjohtaja on Jaakko Eskola. Toimitusjohtajan sijaisena toimii Services-liiketoiminnan johtaja Pierpaolo Barbone.

Johtokunnan toiminta

Yhtiön johtokunnassa on yhdeksän jäsentä: toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, Energy Solutions-, Marine Solutions- ja Services-liiketoimintojen johtajat, Chief Digital Officer, viestintäjohtaja, henkilöstöjohtaja sekä yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaava johtaja. Yhtiön hallitus nimittää johtokunnan jäsenet ja vahvistaa heidän palkka- ja muut sopimusehtonsa.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Johtokunta käsittelee konsernin ja liiketoimintojen strategia-asioita, investointeja, tuotepolitiikkaa, konsernirakennetta ja ohjausjärjestelmiä sekä valvoo yhtiön toimintaa.

Talous- ja rahoitusjohtajan päävastuita ovat konsernin taloushallinto, rahoitustoiminta (mukaan lukien projekti- ja asiakasrahoitus), verotus ja prosessien kehittäminen sekä konsernin suunnittelutoiminnot. Liiketoimintojen johtajat vastaavat kukin oman globaalin toimialansa myyntivolyymista ja kannattavuudesta apunaan konsernin eri maissa toimivat tytäryhtiöt. Chief Digital Officer johtaa konsernin tietohallinto-organisaatiota ja vastaa Wärtsilän digitaalisen strategian määrittelystä, kehittämisestä ja toteuttamisesta, organisaationsa rakenteesta sekä digitaalisesta hallinnosta tiiviissä yhteistyössä toimitusjohtajan ja muiden johtokunnan jäsenten kanssa. Konsernin yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaavan johtajan päävastuita ovat yhteiskuntasuhteet ja lakiasiat, aineettoman omaisuuden hallinta, kestävä kehitys, ympäristöasiat sekä työterveys- ja työturvallisuusasiat. Konsernin henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöjohtamisen prosesseista. Konsernin viestintäjohtajan päävastuuna on sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä brändin rakentaminen. Johtokunnan jäsenten henkilötiedot, vastualueet ja omistukset on esitetty osassa [Johtokunnan jäsenten CV:t](#).

Johtokunta vuonna 2016

Johtokunta kokoontui 14 kertaa vuonna 2016. Tärkeimpiä johtokunnan käsittelemiä asioita olivat markkinoiden kehittyminen ja liiketoimintastrategia, uudet kasvualueet ja yhtiön kannattavuus sekä kilpailukykyyn kehittämiseen ja kustannuksiin liittyvät asiat. Asialistan keskeisiä teemoja olivat myös digitalisaatio ja toiminnan erinomaisuus. Lisäksi tärkeä aihe oli Eniramin ja American Hydron osto sekä näihin yrityskauppoihin liittyvän integraatioprosessin suunnittelu ja toteutus. Edelleen tärkeä painopistealue oli Wärtsilän organisaatorakenteen jatkuva kehittäminen ja organisaatiomuutosten toteutus. Johtokunta kiinnitti erityistä huomiota myös markkinoiden, toimintaympäristöä säätelevien määräysten, tilauskertymän ja tuotantokapasiteetin kehitykseen sekä alihankkija- ja muihin sidosryhmäsuhteisiin.

Johtajisto

Yhtiön johtajistoon kuuluvat johtokunnan jäsenten lisäksi seuraavat konsernihallinnon eri toiminnoista vastaavat johtajat.

Juha Hiekkänen

Talousjohtaja
Syntynyt 1978, KTM

Riitta Hovi

Lakiosaston apulaisjohtaja
Syntynyt 1960, OTK, MBA

Anu Hämäläinen

Rahoitusjohtaja
Syntynyt 1965, KTM

Johan Jägerroos

Sisäisen tarkastuksen johtaja
Syntynyt 1965, KTM

Sari Kolu

Johtaja, Compliance
Syntynyt 1967, OTK, Executive MBA

Jukka Kumpulainen

Tietohallintojohtaja (CIO)
Syntynyt 1968, DI

Antti Kuokkanen

Johtaja, yritysjärjestelyt, Business Control & Analysis
Syntynyt 1977, KTM, DI

Vesa Riihimäki

Laatujohtaja
Syntynyt 1966, DI

Marko Vainikka

Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kestävä kehitys
Syntynyt 1970, DI

Natalia Valtasaari

Sijoittaja- ja mediasuhdejohtaja
Syntynyt 1984, KTM

Liiketoimintojen johtoryhmät

Kunkin liiketoiminnon johtajan tukena on johtoryhmä.

Energy Solutions

Javier Cavada Camino

Johtaja, Energy Solutions
Syntynyt 1975, tekniikan tohtori

Minna Blomqvist

Henkilöstöjohtaja
Syntynyt 1969, DI

Alexandre Eykerman

Johtaja, LNG-Ratkaisut
Syntynyt 1972, DI, MBA (Supply Management)

Melle Kruisdijk

Johtaja, Eurooppa
Syntynyt 1971, DI

Antti Kämi

Johtaja, Moottorivoimalaitokset
Syntynyt 1964, DI

Caj Malmsten

Johtaja, Afrikka
Syntynyt 1972, KTM

Sushil Purohit

Myyntijohtaja, Lähi-itä, Aasia & Australia
Syntynyt 1972, insinööri, MBA

Tomas Rönn

Johtaja, Amerikat
Syntynyt 1961, insinööri

Laura Susi-Gamba

Johtaja, lakiasiat
Syntynyt 1963, OTK

Iñigo Viani

Johtaja, Uusiutuvat energialähteet ja varastointi
Syntynyt 1972, FM (luonnontiede)

Ossi Ylinen

Talous- ja rahoitusjohtaja
Syntynyt 1976, KTM

Marine Solutions

Roger Holm

Johtaja, Marine Solutions
Syntynyt 1972, KTM

Arjen Berends

Talous- ja rahoitusjohtaja
Syntynyt 1968, MBA

Aaron Bresnahan

Myyntijohtaja
Syntynyt 1969, MBA & MA (Strategic Studies)

Sinikka Ilveskoski

Johtaja, lakiasiat ja sopimushallinta
Syntynyt 1967, OTK

Timo Koponen

Johtaja, pumppu- ja kaasuratkaisut
Syntynyt 1969, KTM

Stephan Kuhn

Johtaja, sähkö- ja automaatiojärjestelmät
Syntynyt 1962, MBA

Juha Kytölä

Johtaja, ympäristöratkaisut
Syntynyt 1964, DI

Arto Lehtinen

Johtaja, propulsiolaitteistot
Syntynyt 1971, DI

Stefan Wiik

Johtaja, moottorit
Syntynyt 1971, insinööri

Services

Pierpaolo Barbone

Johtaja, Services ja toimitusjohtajan sijainen
Syntynyt 1957, DI

Guido Barbazza

Johtaja, Emerging Business
Syntynyt 1960, DI

Serge Begue

Johtaja, Etelä-Eurooppa & Afrikka
Syntynyt 1954, koneinsinööri

Peter Bjurs

Talous- ja rahoitusjohtaja
Syntynyt 1965, KTM

Henri van Boxtel

Johtaja, Lähi-itä & Aasia
Syntynyt 1959, diplomiekonomi, merenkulku

Tamara de Gruyter

Johtaja, propulsiolaitteistojen huolto
Syntynyt 1972, laivanrakennusinsinööri

Tomas Hakala

Johtaja, 4-tahtimoottoreiden huolto
Syntynyt 1968, insinööri

Kai Kamila

Henkilöstöjohtaja
Syntynyt 1960, kasvatustieteiden maisteri

Ralf Lindbäck

Lakiasiaintoimittaja
Syntynyt 1958, OTK

Stefan Nysjö

Johtaja, Pohjois-Eurooppa
Syntynyt 1970, insinööri

Vesa Riihimäki

Laatujohtaja
Syntynyt 1966, DI

Walter Reggente

Johtaja, Amerikat
Syntynyt 1965, merenkulkuinsinööri

Sini Spets

Johtaja, liiketoiminnan kehittäminen
Syntynyt 1974, psykologian maisteri

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat siitä, että paikalliset resurssit ovat oikeassa suhteessa liiketoiminnan tarpeisiin, henkilöstöä kehitetään asianmukaisesti, toiminta täyttää konsernin prosessien asettamat vaatimukset, mukaan lukien laatujärjestelmä, toiminnassa noudatetaan soveltuvia lakeja ja hyviä kauppatapoja ja että tytäryhtiön viestintä vastaa konsernin tavoitteita.

Sisäinen valvonta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet perustuvat kansainväliseen COSO-malliin. Wärtsilän määritelmän mukaan sisäinen valvonta on Wärtsilän hallituksen, johdon, konserniyhtiöiden hallitusten ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus yhtiön toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Sisäisen valvonnan piiriin kuuluvat Wärtsilän kaikki politiikat, prosessit, käytännöt ja organisaatorakenteet, jotka auttavat johtoa ja viime kädessä hallitusta varmistamaan, että Wärtsilän asettamat tavoitteet täyttyvät, että liiketoimintaa hoidetaan eettisesti ja kaikkien soveltuvien lakien ja määräysten mukaisesti, että yhtiön omaisuutta, brändi mukaan lukien, hoidetaan vastuullisesti ja että taloudellinen raportointi on asianmukaista. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi tai toimintakokonaisuus vaan kiinteä osa Wärtsilän kaikkea toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestelmä toimii konsernin kaikilla tasoilla. Sisäisen valvonnan järjestelmän ylläpidon ja kehittämisen päämääränä on liiketoiminnan tulosten jatkuva parantaminen ja samalla lakien ja määräysten noudattaminen kaikissa maissa, joissa Wärtsilällä on toimintaa.

Tavoitejohtaminen

Suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen ovat kiinteä osa Wärtsilän tavoitejohtamista. Ne ovat normaalia johtamistoimintaa eivätkä kuulu yhtiön sisäisen valvonnan järjestelmään. Tavoitteiden asettaminen on kuitenkin sisäisen valvonnan tärkeä edellytys. Tavoitejohtamisprosessin kautta asetetaan vuosittain Wärtsilän konsernitason taloudelliset ja muut tavoitteet. Konsernitason tavoitteista johdetaan liiketoimintojen, konserniyhtiöiden ja viime kädessä yksittäisten työntekijöiden tavoitteet.

Vuositavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittaisessa johdon raportoinnissa. Liiketoimintojen tuloksia ja vuositavoitteiden saavuttamista tarkastellaan kuukausittain näiden johtoryhmien kokouksissa. Johtokunta seuraa konsernin ja liiketoimintojen tavoitteisiin liittyviä tuloksia kuukausittain. Johtoryhmät ja johtokunta valvovat myös Wärtsilän taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Wärtsilän taloudellista raportointia hoidetaan yhtenäisin menetelmin kaikissa merkittävissä konserniyhtiöissä hyödyntäen mm. toiminnanohjausjärjestelmää (ERP) ja yhteistä tilikarttaa. Koko konsernissa sovelletaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Wärtsilän tilinpäätös- ja valvontaprosessilla on sisäisen valvonnan toimivuudelle oleellinen merkitys. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus edellyttää taloushallinnon ja laskentatoimen prosessien asianmukaista valvontaa.

Hallitus arvioi säännöllisesti Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja tehokkuutta. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että laskentatoimen ja taloushallinnon sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta vastaa Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen tarkastusvaliokunta. Konsernin talous- ja valvontatoiminnon vastuulla on tiedottaa asiaankuuluville johdon jäsenille, jos tulokset poikkeavat suunnitelmista, sekä analysoida poikkeamien syyt ja ehdottaa korjaavia toimenpiteitä. Talous- ja valvontatoiminto tukee liiketoimintoja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen

edellyttämässä päätöksenteossa ja analyyseissä. Talous- ja valvontatoiminto vastaa myös yhtiön tavoitejohtamisprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että eri organisaatiotasojen johto saa ajoissa luotettavaa ja asianmukaista tietoa organisaation tavoitteiden saavuttamisesta. Lisäksi talous- ja valvontatoiminto vastaa taloudellisen raportointiprosessin ja siihen liittyvien valvontajärjestelyiden kehittämisestä.

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtaminen

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtamisessa sovellettavilla käytännöillä ja prosesseilla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Wärtsilä noudattaa paikallista lainsäädäntöä ja muita määräyksiä kaikkialla, missä sillä on toimintaa.

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtamiseen liittyviä asioita hoidetaan ennen muuta ennakoivasti. Lakiasiainosasto tukee toimitusjohtajaa ja liiketoimintoja näiden analysoidessa ja tehdessä päätöksiä asioissa, joihin liittyy sopimuspolitiikkaa, riskienhallintaa ja viranomaismääräyksiä koskevia näkökohtia. Keskeistä on myös säännöstenmukaisuuden johtaminen ja asianmukaista toimintaa ja käyttäytymistä niin sisäisesti kuin ulkoisestikin korostavan yrityskulttuurin vahvistaminen ja turvaaminen. Säännöstenmukaisuuden johtaminen perustuu yhtiön toimintaperiaatteisiin ja asianomaisiin konsernitason politiikkoihin ja ohjeisiin. Koko yhtiötä koskevat valvontamekanismit ja -prosessit ovat osa sisäistä valvontaa.

Henkilöstöjohtaminen

Henkilöstöjohtamisen käytännöt ja prosessit ovat merkittävä osa Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää. Sisäisen valvonnan kannalta tärkeimmät henkilöstöjohtamisen prosessit koskevat palkkausta ja työsuhte-etuja, henkilöstön kehittämistä, rekrytointia, resursoinnin hallintaa ja henkilökohtaista tavoitejohtamista sekä henkilöstön palauteprosesseja. Henkilöstötoiminto vastaa yhtiön henkilöstöjohtamisen prosessin ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että ne tukevat tehokasta sisäistä valvontaa myös työntekijätasolla.

Muut johtamisjärjestelmät

Johtokunta on vastuussa Wärtsilän johtamisjärjestelmän kehittämisestä ja soveltamisesta, järjestelmän toiminnan jatkuvasta parantamisesta sekä järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamisesta. Wärtsilän johtamisjärjestelmä kattaa yhtiön kaikki globaalit prosessit ja johtamiskäytännöt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaiden odotukset täyttyvät. Seuraavassa kuvattujen johtamisjärjestelmien kaikin puolin moitteeton toiminta varmistaa osaltaan Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisen.

Laatu

Wärtsilän ratkaisujen laatu, ja siten laatujohtamisen tuloksellisuus, on yhtiölle ensiarvoisen tärkeää. Wärtsilän ISO 9001:2000 -laatujohtamisjärjestelmän noudattamista edellytetään kaikessa konsernin toiminnassa, ja sitä myös valvotaan tarkasti.

Kestävä kehitys

Wärtsilä on sitoutunut vahvasti kestävään kehitykseen. Wärtsilän toiminnan kestävä kehitys mukaisuus perustuu yhtiön visioon, missioon ja arvoihin sekä taloudelliseen kannattavuuteen. Wärtsilän noudattamat maailmanlaajuiset periaatteet, kuten laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (QEHS) sekä toimintaperiaatteet ja yhtiön arvot, antavat yhdenmukaiset perusteet kestävä kehitystä edistävälle toimintatavoille. Edellä mainittujen lisäksi Wärtsilän sisäinen konsernikäsikirja sisältää muita politiikoita ja direktiivejä, menettelytapaoheja, vastuiden määrittelyä sekä johtamisjärjestelmän rakenteen selityksiä.

Wärtsilän johtokunta kantaa kokonaisvastuun yhtiön kestävä kehitys mukaisesta toiminnasta. Johtokunta hyväksyy toimintaperiaatteet ja tarkistaa niiden sisällön säännöllisesti. Johtokunta määrittelee kestävä kehityksen tavoitteet ja valvoo asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Toiminnan tuloksellisuutta seurataan sekä johtokunnan että liiketoimintojen johtoryhmien katselmuksissa.

Hallitus katselmoi vuosittain tärkeimmät kestävään kehitykseen liittyvät asiat. Lisäksi johtokunta määrittää keskeisimmät kestävään kehitykseen liittyvät epäkohdat ja tarvittaessa tiedottaa niistä hallitukselle.

Wärtsilän kestävä kehityksen toiminto vastaa johdon tarvitseman tiedon hankkimisesta, kehittämistarpeiden tunnistamisesta ja kestävä kehityksen ohjelmien koordinoinnista sekä toiminnan ohjeistamisesta. Toiminto toimii läheisessä yhteistyössä sekä liiketoimintojen että tukifunktioiden kuten henkilöstö-, lakiasiain-, Compliance- ja laatu toimintojen kanssa. Lisäksi toiminto kerää tytäryhtiöiltä kestävä kehitystä koskevat tiedot.

Vastuut on määritelty tarkkaan ja niiden tukena on tarvittava ohjeistus ja koulutus. Koulutuksissa käsiteltäviä aiheita ovat mm. liiketoimintaperiaatteet, korruption vastaiset periaatteet sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusasiat. Wärtsilä seuraa kestävä kehitykseen liittyvän toimintansa tuloksellisuutta hyödyntämällä eri työkalujen ja toimintojen, kuten sisäisten tarkastusten ja compliance-prosessien, tuottamaa tietoa.

Riskienhallinta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tarkoituksena on tukea yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit on tunnistettava ja arvioitava, jotta niitä voidaan hallita. Riskien tunnistaminen ja arviointi ovat siis sisäisen valvonnan perusedellytyksiä. Wärtsilän sisäisen valvonnan mekanismit ja käytännöt antavat johdolle varmuutta siitä, että riskienhallinta toteutuu suunnitellulla tavalla.

Wärtsilä on määritellyt yksikkö- ja prosessitasojen sekä tietojärjestelmien valvonnan edellyttämät toimenpiteet ja toteuttanut ne. Eri tasojen valvontatoimenpiteitä tarvitaan, jotta kaiken tason riskejä voidaan suoraan torjua. Wärtsilän riskienhallinnan prosessit käsittävät konsernitason riskiarvioinnit ja riskienhallintaprosessit sekä projektikohtaiset riskiarvioinnit ja projektien riskienhallinnan. Konsernitason riskiarviointiprosessin tuloksena laaditaan toimintasuunnitelmia tunnistettujen ja ensisijaisiksi katsottujen riskien varalta.

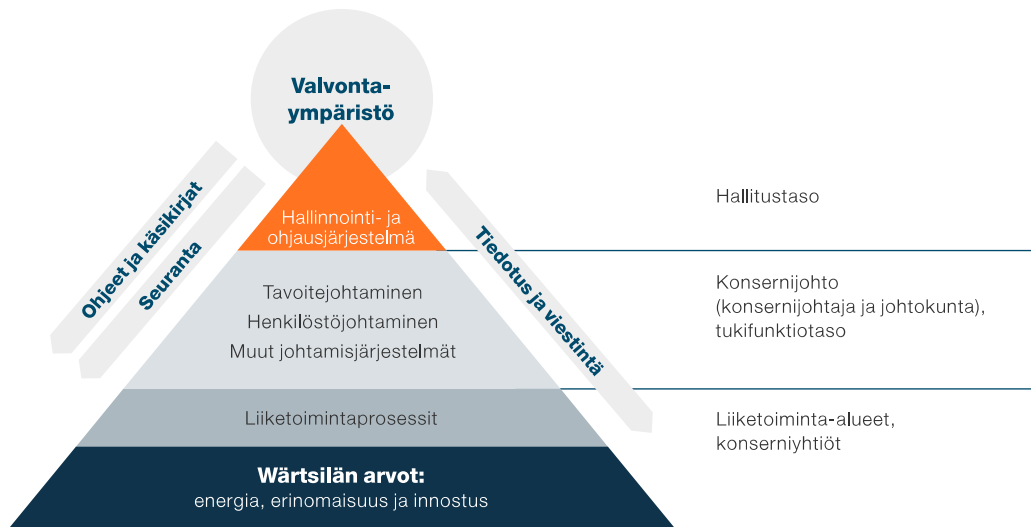
Kukin liiketoiminto raportoi tärkeimmistä riskeistään johtokunnalle. Johtokunta myös seuraa määriteltyjen riskienhallintasuunnitelmien toteutusta säännöllisesti. Wärtsilän hallitus on vastuussa konsernin kokonaissietokyvyn määrittelystä eri riskien suhteen. Tarkoituksena on varmistaa, että Wärtsilällä on riittävät välineet ja resurssit riskien hallintaan. Hallitus katselmoi riskiprofiiliin säännöllisesti. Toimitusjohtaja on johtokunnan avustuksella vastuussa Wärtsilän koko toiminnan riskienhallinnan organisoinnista ja sen asianmukaisuuden varmistamisesta. Liiketoimintojen johdon vastuulla on laatia toimintasuunnitelmat tärkeimpien riskien varalta.

Wärtsilän keskeisimmät strategiset ja operatiiviset riskit ja rahoitusriskit on esitetty osassa [Riskit ja riskienhallinta](#).

Tietohallinto

Tietohallinnolla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä, sillä monet valvontatoimenpiteet perustuvat tietotekniikkaan.

Wärtsilän sisäisen valvonnan päätekijät

Arvot ja valvontaympäristö

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän perustana ovat yhtiön arvot: energia, innostus ja erinomaisuus. Yhtiön arvot heijastuvat päivittäiseen kanssakäymiseen toimittajien, asiakkaiden ja sijoittajien kanssa sekä myös Wärtsilän sisäisiin ohjeistuksiin, politiikkoihin, käsikirjoihin, prosesseihin ja käytäntöihin. Sisäinen valvontaympäristö määrittää sisäisen valvonnan periaatteet ja vaikuttaa henkilöstön tietoisuuteen valvonnasta. Valvontaympäristö tuo kurinalaisuutta ja antaa perusteet kaikille muille sisäisen valvonnan komponenteille. Wärtsilän valvontaympäristön elementit sisältyvät yrityskulttuuriin, siis henkilöstön rehellisyyteen, eettisiin arvoihin ja ammattitaitoon, sekä henkilöstön hallitukselta saamaan huomioon ja ohjaukseen. Wärtsilän arvot ja valvontaympäristö antavat hallitukselle ja johdolle kohtuullisen varmuuden siitä, että sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Toimitusjohtaja ja johtokunta määrittelevät Wärtsilän arvot ja eettiset periaatteet, joita toimintaperiaatteet heijastavat, ja näyttävät esimerkkiä asianmukaisesta yrityskulttuurista. Arvot, eettiset periaatteet ja yrityskulttuuri luovat yhdessä pohjan sisäiselle valvonnalle. Toimitusjohtaja ja johtokunta vastaavat yhdessä liiketoimintojen johdon kanssa Wärtsilän arvojen välittämisestä koko organisaatioon.

Liiketoimintaprosessit

Wärtsilän liiketoimintaprosesseihin nivotut valvontamekanismit ovat sisäisen valvonnan tehokkuuden kannalta keskeisen tärkeitä. Liiketoimintaprosessien valvonta auttaa varmistamaan, että kaikki Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Tämä pätee erityisesti toiminnan tehokkuuden ja Wärtsilän kannattavuuden ja maineen turvaamiseen. Liiketoimintojen johto on velvollinen varmistamaan, että määritellyt konsernitason prosessit ja valvontamekanismit ovat käytössä kunkin omalla vastuualueella ja että niitä noudatetaan. Jos konsernitason prosesseja tai valvontamekanismeja ei ole, liiketoimintojen johto on velvollinen varmistamaan,

että ko. tarkoitusta varten on määritelty ja otettu käyttöön liiketoiminnon omat prosessit, jotka takaavat riittävän valvonnan.

Ohjeistus ja viestintä

Ohjeet ja käsikirjat

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän, eli esim. hallinnointijärjestelmän, johtamisjärjestelmän, tavoitejohtamisprosessin ja muiden liiketoiminta-, ym. prosessien, osa-alueet on kuvattu erilaisissa ohjeissa ja käsikirjoissa. Tärkeimmät konsernitason politiikat ja ohjeet on koottu Wärtsilän konsernikäsikirjaan. Konsernin laskentatoimen käsikirja sisältää kaikissa konserniyhtiöissä noudatettavat laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin ohjeistukset. Käsikirja tukee Wärtsilän taloudelliselle raportoinnille asetettujen luotettavuustavoitteiden saavuttamista. Kaikilla politiikoilla ja niiden muutoksilla on oltava Wärtsilän johtokunnan jäsenen hyväksyntä.

Konsernitason ohjeiden ja käsikirjojen lisäksi liiketoiminnoilla on kunkin tarpeita vastaavia omia ohjeistuksia. Liiketoimintojen ohjeet ja käsikirjat yhdenmukaistetaan konsernin ohjeiden ja käsikirjojen kanssa siten, että ristiriitaisuuksia ei synny.

Tiedotus ja viestintä

Tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä vaatii riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietoa, jotta johto pystyy arvioimaan yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tarvitaan sekä taloudellista että muuta tietoa niin yhtiön sisäisistä kuin ulkoisistakin tapahtumista ja toiminnasta. Henkilöstöllä on mahdollisuus antaa johdolle (esim. suoraan lakiasiainosastolle, Compliance-toiminnolle tai sisäiselle tarkastukselle) vapaamuotoista palautetta ja kertoa havaitsemastaan kyseenalaisesta toiminnasta. Kaikki ulkoinen viestintä hoidetaan konsernin tiedotuspolitiikan mukaisesti.

Seuranta

Seurannalla tarkoitetaan prosessia, jonka avulla Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää ja sen suorituskykyä arvioidaan pitkällä aikavälillä. Omaa toimintaa seurataan Wärtsilässä toisaalta jatkuvasti ja toisaalta erillisissä arvioinneissa, kuten sisäisissä ja ulkoisissa tarkastuksissa ja laatuauditoinneissa. Liiketoimintojen johdon vastuulla on varmistaa, että kunkin vastuualueella noudatetaan kaikkia soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Wärtsilän johto seuraa sisäistä valvontaa osana normaalia johtamistyötä. Hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi ja varmentaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden.

Sisäinen tarkastus avustaa tarkastusvaliokuntaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden arvioinnissa ja varmentamisessa tekemällä vuosisuunnitelmansa mukaisesti säännöllisiä sisäisiä tarkastuksia konsernin tukitoiminnoissa ja juridisesti itsenäisissä yksiköissä. Wärtsilän sisäistä valvontaa arvioivat myös yhtiön tilintarkastaja ja muut varmentavat tahot, mm. laatuauditoijat. Konsernin talous- ja valvontatoiminto valvoo taloudellisen raportoinnin prosessien ja valvonnan noudattamista. Talous- ja valvontatoiminto seuraa myös ulkoisen ja sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta. Lakiasiainosasto ja Compliance-toiminto seuraavat konsernitason politiikkojen noudattamista. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa ulkoisen vuositalousraportoinnin oikeellisuuden.

Tarkastus

Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäisestä tarkastuksesta huolehtii yhtiön sisäinen tarkastusyksikkö, joka raportoi toimitusjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida yrityksen toimintaa ja prosesseja sekä valvonnan tehokkuutta ja laatua. Lisäksi sisäinen tarkastus osallistuu tarvittaessa tarkastuksiin yritysostojen yhteydessä sekä hoitaa tarvittaessa erityistehtäviä.

Sisäisen tarkastuksen toimialaan kuuluvat kaikki organisaatiotasot ja tytäryhtiöt. Merkittävimmissä tytäryhtiöissä suoritetaan sisäinen tarkastus vuosittain ja verkostoyhtiöissä kolmen vuoden välein. Sisäinen tarkastus laatii vuosiohjelman, jonka mukaan se tekee itsenäisesti tarkastuksia eri puolilla konsernia, mutta se voi suorittaa myös erikoistarkastuksia. Vuosiohjelman hyväksyy tarkastusvaliokunta, jolle sisäinen tarkastus myös raportoi säännöllisesti. Lisäksi tarkastajilla on aina mahdollisuus ottaa tarvittaessa suoraan yhteyttä tarkastusvaliokunnan tai hallituksen jäseniin.

Tilintarkastus

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluva tilikauden tilit. Tilintarkastajan tehtävät päättyvät seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto.

Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tilintarkastajan on yleisten kelpoisuusedellytysten lisäksi täytettävä tietyt lakimääräiset esteettömyysvaatimukset, jotka ovat takeena riippumattoman ja luotettavan tilintarkastuksen toimittamiselle.

Tilintarkastaja vuonna 2016

Yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi vuodeksi 2016 tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi Virpi Halonen. Kaikkien konserniyhtiöiden tilintarkastajille maksettiin vuonna 2016 palkkioina yhteensä 3,3 milj. euroa. Muuhun kuin tilintarkastukseen liittyviä konsulttipalkkioita maksettiin tilintarkastajille yhteensä 1,3 milj. euroa. Nämä palkkiot liittyivät pääasiassa verokonsultointiin.

Lähipiiritapahtumat

Wärtsilän lähipiirin muodostavat hallitus, toimitusjohtaja, johtokunta sekä osakkuus- ja yhteisyritykset. Talous- ja valvontatoiminto arvioi ja seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä tapahtumia varmistaakseen, että mahdolliset eturistiriidat otetaan asianmukaisesti huomioon Wärtsilän päätöksentekoprosessissa.

Sisäpiirihallinto

Wärtsilä käsittelee sisäpiiritietoa ja sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä kaikkien sovellettavien sisäpiiritietoa ja -kauppoja koskevien lakien ja määräysten mukaisesti. Tärkeimmät lakisääteiset määräykset sisältyvät Euroopan unionin markkinoiden väärinkäyttöasetukseen (EU) N:o 596/2014. Wärtsilä noudattaa lisäksi Nasdaq Helsingin hyväksymää listayhtiöiden sisäpiiriohjetta sekä omaa sisäpiiripolitiikkaansa.

Sisäpiirilueteloita laaditaan tarvittaessa myös projektikohtaisesti. Sisäpiiriläisille annetaan kirjallinen ilmoitus sisäpiiriin kuulumisesta sekä ohjeet sisäpiiriläisen velvollisuuksista.

Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan jäsenet sekä määrättyt muut työntekijät eivät saa käydä kauppaa Wärtsilän rahoitusinstrumenteilla 30 päivän aikana ennen osavuosikatsausten ja tilinpäätöstiedotteiden julkaisemista.

Wärtsilä tiedottaa julkisesti johtotehtävissä toimivien työntekijöidensä ja näiden lähipiirin arvopaperikaupoista markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti. "Johtotehtävissä toimivat henkilöt" tarkoittavat yksinomaan Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan jäseniä. Tiedotteet julkaistaan Wärtsilän internetsivuilla.

Palkat ja palkitseminen 2016

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista toimikaudeksi kerrallaan.

Yhtiökokous hyväksyi vuodelle 2016 seuraavat hallitusten jäsenten palkkiot:

- jäsenet 66.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 99.000 euroa/vuosi
- puheenjohtaja 132.000 euroa/vuosi.

Noin 40% vuosipalkkiosta maksetaan Wärtsilän osakkeina. Lisäksi maksetaan 600 euron kokouspalkkio kustakin kokouksesta, jossa jäsen on ollut läsnä. Puheenjohtajan kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena. Kullekin nimitysvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan jäsenelle maksetaan toteutuneesta valiokunnan kokouksesta 700 euron kokouspalkkio ja tarkastusvaliokunnan jäsenille 1.200 euron kokouspalkkio. Puheenjohtajan kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena. Wärtsilän hallituksen jäsenille maksettiin 31.12.2016 päättyneeltä tilivuodelta palkkioita rahana yhteensä 736 tuhatta euroa. Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön bonusjärjestelmään.

Hallitukselle maksetut palkkiot

TEUR	Kokouspalkkiot		Vuosipalkkiot		Yhteensä	
Hallitus	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Mikael Lilius, puheenjohtaja	23	20	132	132	155	152
Sune Carlsson, varapuheenjohtaja	8	7	99	99	107	106
Maarit Aarni-Sirviö	16	15	66	66	82	81
Kaj-Gustaf Bergh	8	7	66	66	74	73
Tom Johnstone	11	8	66	66	77	74
Risto Murto	15	13	66	66	81	79
Gunilla Nordström	8	7	66	66	74	73
Markus Rauramo	20	19	66	66	86	85

Vuonna 2016 Wärtsilän osakkeina maksetut palkkiot

Hallitus	Osakkeita, kpl
Mikael Lilius, puheenjohtaja	1 465
Sune Carlsson, varapuheenjohtaja	1 099
Maarit Aarni-Sirviö	732
Kaj-Gustaf Bergh	732
Tom Johnstone	732
Risto Murto	732
Gunilla Nordström	732
Markus Rauramo	732

Hallituksen jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2016

Hallitus	Osakkeita, kpl
Mikael Lilius, puheenjohtaja	18 414
Muutos 2016	1 465
Sune Carlsson, varapuheenjohtaja	12 203
Muutos 2016	1 099
Maarit Aarni-Sirviö	9 810
Muutos 2016	732
Kaj-Gustaf Bergh	9 032
Muutos 2016	732
Tom Johnstone	1 360
Muutos 2016	732
Risto Murto	1 980
Muutos 2016	732
Gunilla Nordström	3 423
Muutos 2016	732
Markus Rauramo	4 534
Muutos 2016	732

Toimitusjohtajan ja johtokunnan palkitseminen

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkitsemisesta ja sen perusteista. Toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkka muodostuu kuukausipalkasta ja bonuksesta. Bonuspalkkion ehdot päättää yhtiön hallitus vuosittain. Toimitusjohtajan ja johtokunnan bonuspalkkiot maksetaan tilikaudelle asetettujen kannattavuustavoitteiden ja muiden taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Tulospalkan osuus kokonaispalkasta voi olla korkeintaan 43% toimitusjohtajan ja yksi kolmannes muiden johtokunnan jäsenien osalta. Lisäksi konsernilla on pitkäaikainen, yhtiön osakkeiden kurssikehitykseen sidottu bonusohjelma konsernin ylimmälle johdolle.

Toimitusjohtajan peruspalkka on 780.000 euroa vuodessa. Toimitusjohtajalla on oikeus osallistua lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin edellä kuvatuin ehdoin. Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle täytettyään 63 vuotta. Hänen eläkkeensä määräytyy maksuperusteisen eläkejärjestelmän mukaisesti. Eläkemaksu on tietty prosenttiosuus vuosipalkasta. Yhtiön toimesta tapahtuvan irtisanomisen yhteydessä kuuden kuukauden irtisanomisajan palkan lisäksi maksettavan korvauksen määrä vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Johtokunnan jäsenillä on yhtiökohtainen eläkejärjestelmä. Näiden henkilöiden lisäeläke ja eläkeikä vaihtelevat ja perustuvat yleensä siihen julkiseen eläkejärjestelmään, jonka piirissä ko. henkilöt ovat. Heidän eläkkeensä määräytyy etuus- tai maksuperusteisen eläkejärjestelmän mukaisesti.

Toimitusjohtaja Jaakko Eskolan taloudelliset etuudet 1.1.–31.12.2016:

- Palkka ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet: 781 tuhatta euroa
- Bonukset: 179 tuhatta euroa
- Osakkeen markkina-arvon kehitykseen perustuvat tulospalkkiot: 216 tuhatta euroa
- Valinnainen eläkeikä: 63
- Irtisanomisaika: 6 kuukautta
- Yhtiön toimesta tapahtuvan irtisanomisen yhteydessä maksettava korvaus: 18 kuukauden palkka + 6 kuukauden irtisanomisajan palkka

Lisätietoja johtokunnan palkitsemisesta on konsernitiilinpäätöksessä, [liite 29: Lähipiiritapahtumat](#).

Johtokunnan jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2016

Johtokunta	Osakkeita, kpl
Jaakko Eskola	6 420
Muutos 2016	3 100
Pierpaolo Barbone	5 600
Muutos 2016	3 600
Päivi Castrén	3 970
Muutos 2016	1 720
Javier Cavada Camino	0
Muutos 2016	0
Kari Hietanen	4 274
Muutos 2016	2 030
Roger Holm	0
Muutos 2016	0
Atte Palomäki	3 869
Muutos 2016	1 748
Marco Ryan	0
Muutos 2016	0
Marco Wirén	3 640
Muutos 2016	1 640

Kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten kannustinjärjestelmistä ja niiden perusteista päättää yhtiön hallitus. Hallitus päättää myös mahdollisista ylimmän johdon pitkäaikaisista kannustinohjelmista, elleivät ne lain mukaan kuulu yhtiökokouksen päätettäviksi. Muiden johtajien ja päälliköiden bonusjärjestelmistä päättää johtokunta.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Konsernissa on globaalisti kaikissa liiketoiminnoissa käytössä oleva bonusjärjestelmä. Bonus perustuu konsernin kannattavuuteen ja sovittuihin henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Bonusjärjestelmän piirissä on noin 3.000 johtajaa ja päällikköä.

Konsernin toimihenkilöt ja työntekijät kuuluvat erilaisten bonus- tai tulospalkkiojärjestelmien piiriin. Kussakin maassa toimitaan asianomaisen maan palkkiojärjestelmistä säädettyjen lakien tai sopimusten mukaisesti. Konsernin bonusjärjestelmien ja muiden tulospalkkiojärjestelmien piiriin kuuluu yhteensä noin 80% konsernin henkilöstöstä.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Hallitus on päättänyt yhtiön osakkeiden kurssikehitykseen sidotusta pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä konsernin ylimmälle johdolle. Bonusohjelman piirissä on noin 100 johtajaa. Bonuksen suuruus riippuu osakkeiden kurssikehityksestä ennalta määrätyllä aikavälillä. Bonukselle on asetettu yläraja.

Kannustinjärjestelmän tavoite on yhtenäistää Wärtsilän ylimmän johdon ja osakkeenomistajien intressejä luomalla osallistujille pitkäaikainen osakkeisiin perustuva etu. Tämä edistää omistaja-arvon kasvattamista, pitkänaikavälin suorituskykyisen yrityskulttuurin vahvistamista pitkällä aikavälillä sekä vahvistaa Wärtsilän avainhenkilöiden sitoutumista yhtiöön.

Kunkin johtoryhmän jäsenen odotetaan kerryttävän Wärtsilän osakkeita vähintään määrän, joka vastaa arvoltaan henkilön perusvuosipalkkaa bruttona, ja pitävän osakkeet sen jälkeen omistuksessaan. Johtoryhmän jäsenten tulee hankkia Wärtsilän osakkeita 50%:lla yhtiön pitkäaikaisen bonusohjelman kautta saamistaan nettobonusista, kunnes edellä määritetty omistustaso on saavutettu. Osakkeiden hankkimisesta osakemarkkinoilta huolehtii ulkopuolinen meklari niiden kymmenen peräkkäisen päivän aikana, jotka seuraavat Wärtsilän tulospalkkiojärjestelmästä koskien jokaisen yksittäisen bonusohjelman viimeistä vuotta.

Vuoden 2013 bonusohjelma käsitti 1.846.000 bonusoikeutta. Bonuksen suuruus riippuu kurssikehityksestä kolmen vuoden pituisen jakson aikana; perusteena on 37,05 euron kurssinoteeraus. Bonuksen yläraja on 10,00 euroa bonusoikeutta kohti, ja bonus huomioi 50% maksetuista osingoista. Vuoden 2013 bonusohjelman bonukset erääntyvät maksettavaksi helmikuussa 2017.

Vuoden 2014 bonusohjelma käsitti 2.076.000 bonusoikeutta. Bonuksen suuruus riippuu kurssikehityksestä kolmen vuoden pituisen jakson aikana; perusteena on 44,25 euron kurssinoteeraus. Bonuksen yläraja on 10,60 euroa bonusoikeutta kohti, ja bonus huomioi 100% maksetuista osingoista. Vuoden 2014 bonusohjelman bonukset erääntyvät maksettavaksi helmikuussa 2018.

Vuoden 2015 bonusohjelma käsittää 1.962.000 bonusoikeutta. Bonuksen suuruus riippuu kurssikehityksestä kolmen vuoden pituisen jakson aikana; perusteena on 47,47 euron kurssinoteeraus. Bonuksen yläraja on 13,84 euroa bonusoikeutta kohti, ja bonus huomioi 100% maksetuista osingoista. Vuoden 2015 bonusohjelman bonukset erääntyvät maksettavaksi helmikuussa 2019.

Arviointi

Hallitus seuraa konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiä ja arvioi niiden perustana olevien tavoitteiden täyttymistä. Vuonna 2016 sovelletut kannustinjärjestelmät todettiin tasapainoisiksi ja markkinakäytäntöjen mukaisiksi.

Riskit ja riskien hallinta

Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet

Wärtsilän normaaliin toimintaan liittyy kaiken yritystoiminnan tapaan erilaisia riskejä. Mikään yritys ei voi toimia hyväksymättä jonkinlaista riskiä, ja liiketoiminnasta odotettavissa olevat tuotot on suhteutettava niihin liittyviin riskeihin.

Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa Wärtsilän strategian tehokas toteutuminen ja tavoitteiden saavuttaminen niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Olennaista on tunnistaa yhtiön tavoitteiden saavuttamisen mahdollisesti estävät riskit ja arvioida, ovatko ne hyväksyttävällä tasolla.

Riski määritellään epävarmuuden vaikutukseksi yhtiön tavoitteisiin. Vaikutukseksi katsotaan poikkeama odotetusta. Se voi olla positiivinen tai negatiivinen eli uhka tai mahdollisuus. Riskien välttäminen, lieventäminen, siirtäminen ja valvonta sekä mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttävät joka tapauksessa toimenpiteitä. Wärtsilän järjestelmälliseen riskienhallintaprosessiin kuuluu aktiivisia, ennakoivia, suojaavia ja ehkäiseviä työkaluja, joilla yhtiö sekä suojautuu uhilta että kääntää osan riskeistä mahdollisuuksiksi.

Riskejä voi hallita vain, jos ne tunnistetaan ja ymmärretään etukäteen, jos riskienhallintaa suunnitellaan ennalta ja jos riskienhallintaan kuuluu jatkuva seurantaprosessi. Riskienhallinta on siksi olennainen osa Wärtsilän strategista ja operatiivista johtamista.

Wärtsilän riskienhallinnan tehtävä on arvioida ja hallita jatkuvasti kaikkia yritystoiminnassa esiintyviä mahdollisuuksia ja uhkia asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Riskienhallinnan perustana ovat Wärtsilän toimintojen ja tuotteiden koko elinkaaren aikainen korkea laatu sekä jatkuvat, systemaattiset toimenpiteet konsernin kaikilla tasoilla vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi sekä kiinteänä osana johtamisjärjestelmiä että osana jokaisen työntekijän päivittäistä työtä. Vain näin menetellen voidaan pitkällä aikavälillä alentaa riskeihin liittyviä kokonaiskustannuksia.

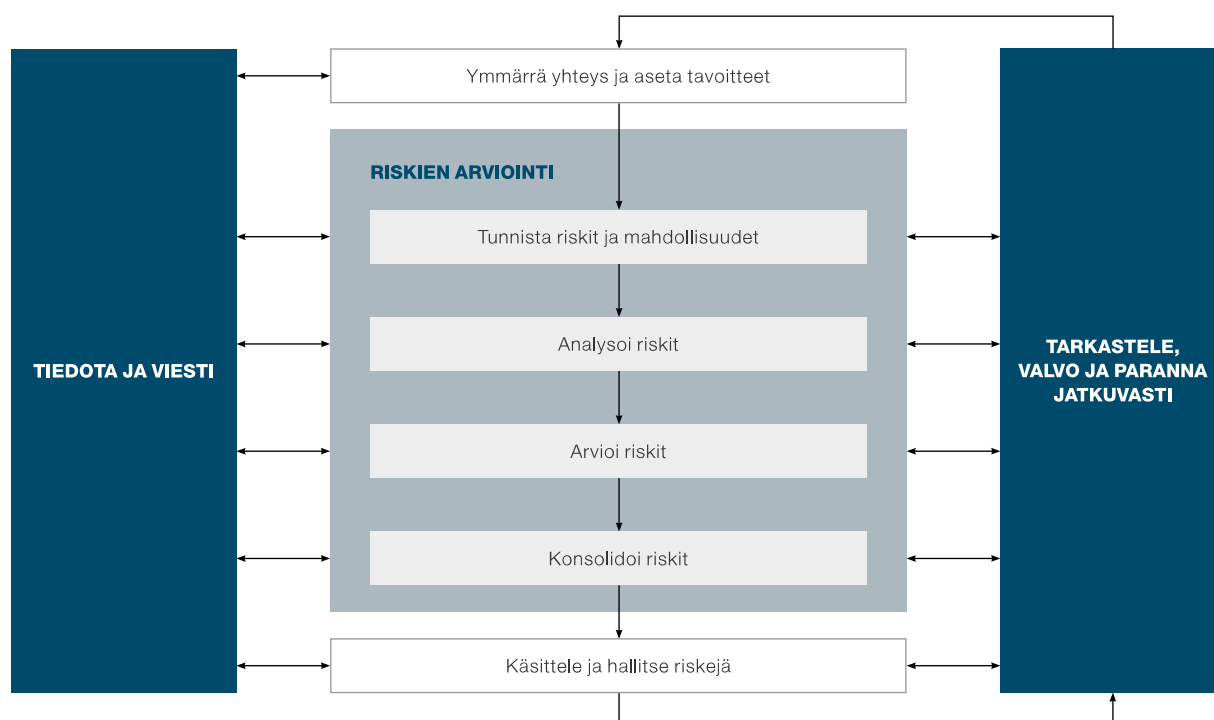
Riskienhallintapolitiikka ja prosessit

Wärtsilän konsernitason riskienhallintapolitiikassa määritellään ja vakiinnutetaan liiketoimintojen riskienhallinta ja -raportointimenettelyt. Asiakirjan tarkoituksena on ohjeistaa riskienhallintaa ja määritellä riskeihin liittyvät käsitteet. Poliitiikka yhdenmukaistaa ja jäsentää konsernin riskienhallintaan liittyvää toimintaa. Tavoitteena on prosessi, jossa tunnistetut riskit ovat mitattavissa, ja niistä voidaan laatia konsernitason yhteenveto. Poliitiikka lisää riskienhallintakäytäntöjen johdonmukaisuutta, edistää organisaation ja liiketoimintojen päivittäisten riskienhallintatehtävien hoitamista sovittujen prosessien mukaisesti sekä yhdenmukaistaa käytetyn sanaston ja opastaa riskienhallintaan liittyvissä yleistermeissä ja -määritelmässä.

Liiketoiminnot kantavat vastuun riskeistä ja palkinnoista, eli vastuu riskienhallinnasta on liiketoimintojen johtoryhmillä ja johtajilla. Riskienhallintaprosessit rajoittavat riskejä riskien järjestelmällisen kartoituksen, arvioinnin, torjunnan, raportoinnin, valvonnan ja hallinnan avulla, mukaan lukien jäännösriskin raportointi. Wärtsilän riskienhallintaprosessi perustuu ISO 31000 -standardin ohjeisiin ja periaatteisiin, ja konsernin riskiviestinnän yhdenmukaistamiseksi käyttöön on otettu ISO 31000 -standardin termit ja käsitteet.

Riskienhallintaprosessi on suunniteltu kiinteäksi osaksi Wärtsilän johtamista sekä nivottu osaksi yrityskulttuuria ja organisaation liiketoimintoja ja prosesseja. Prosessia voidaan pitää katkeamattomana kehänä, jossa muodostetaan kokonaiskuva tilanteesta, arvioidaan riskit, suoritetaan toimenpiteet niiden torjumiseksi, hoidetaan tarvittava viestintä ja konsultaatiot sekä seurataan tuloksia ja katselmoidaan toiminta.

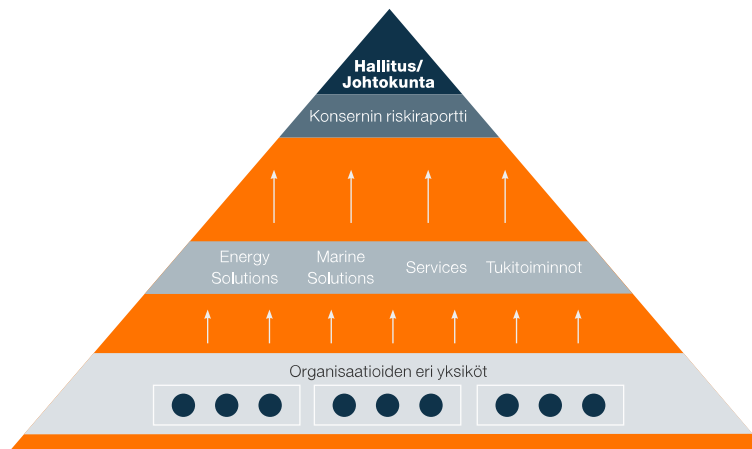
Riskienhallinnan ohjeet ja periaatteet

Toimeenpano

Hallitus ja johtokunta tekevät päätökset ja antavat ohjeet strategisissa asioissa. Kukaan liiketoiminta vastaa omien strategisten tavoitteidensa saavuttamisesta sekä riskiensä hallinnasta ja torjunnasta. Konsernin riskienhallintatoiminto on osa rahoitustoimintoa, joka raportoi talous- ja rahoitusjohtajalle. Toiminto on vastuussa riskiraportointiprosessista ja riskiarviointien toteuttamisesta liiketoimintojen sekä niiden eri organisaatioiden kanssa. Se koordinoi konsernin kaikkia riskienhallintatoimintaa, kartoittaa eri liiketoiminta-alueiden riskit ja tekee liiketoiminta-alueiden kanssa yhteistyötä käytännön riskientorjunnassa. Lisäksi se vastaa konsernin riskienhallintapolitiikasta ja kuvaa nykyiset riskien raportoinnissa noudatettavat käytännöt. Lisäksi riskienhallintatoiminto kehittää vakuutettavissa oleville riskeille globaalit ja paikalliset vakuutusratkaisut ja hallinnoi niitä. Tarkastusvaliokunta tarkastaa ja arvioi riskienhallinnan riittävyyden, ja sisäinen tarkastus on vastuussa riskienhallintaprosessin tarkistamisesta vuosittain.

Riskiraportointi

Riskien torjunta kuuluu normaaliin liiketoiminnan johtamiseen. Kunkin liiketoiminnan johto pitää vuosittain johtokunnan kokouksessa kyseistä liiketoimintaa sekä tiettyjä tärkeimpiä tukitoimintoja koskevan katselmuksen, jossa käsitellään myös riskit ja riskientorjunta. Liiketoiminta- ja toimintokohtaisten katselmusten tulosten pohjalta laaditaan riskikartta, joka esitetään vuosittain taloutta koskevassa johdon katselmuksessa.

Tunnistetut riskit määritellään joko sisäisiksi tai ulkoisiksi ja kvantifioidaan euromääräisiksi, ja niiden todennäköisyys arvioidaan. Sen jälkeen valmistellaan konsernin riskiraportti, joka esitellään hallitukselle.

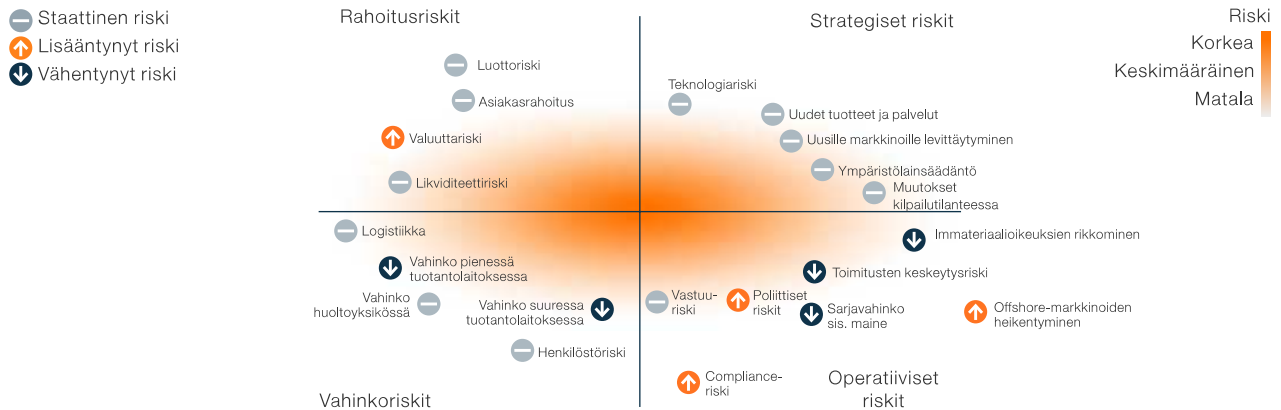
Riskienhallinta on osa liiketoimintojen johtamisprosesseja ja liiketoimintojen johtoryhmien normaalia työjärjestystä. Liiketoiminnot ovat vastuussa niihin kuuluvien maantieteellisten liiketoiminta-alueiden, liiketoimintayksiköiden, organisaatioiden ja toimitusyksiköiden riskienhallinnan organisoinnista ja raportoinnista. Myös jatkotoimenpiteet ovat liiketoimintojen vastuulla.

Riskikategoriat

Wärtsilän keskeisimmät riskit on jaettu neljään kategoriaan: strategiset, operatiiviset, vahinko- ja compliance- sekä rahoitusriskit. Todennäköiset vahingot ovat suurimmat strategisissa ja operatiivisissa riskeissä ja pienimmät vahinko- ja rahoitusriskeissä. Useimpien kategorioiden riskeillä voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Vahinkoriskit ovat tässä suhteessa kuitenkin poikkeus, sillä niillä voi olla vain kielteisiä vaikutuksia.

Riskikategorioiden tärkeimmät riskit määritellään Wärtsilän riskiluotaimien avulla. Riskiluotaimet laaditaan liiketoimintojen ja konsernin riskienhallintatoiminnon vuosittaisissa riskienarviointikokouksissa liiketoimintojen johtoryhmien käyttöön ja arvioitavaksi. Liiketoimintojen johtoryhmät myös katselmoivat ja päivittävät ne säännöllisin väliajoin. Liiketoimintakohtaiset luotaimet yhdistetään yhdeksi konsernin riskiluotaimeksi, joka esitellään hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle vuosittain. Tarkoituksena on tukea riskeihin liittyvää keskustelua ja tarjota nopea katsaus alueista, joihin riskienhallinnan tulisi painottua.

Riskiluotain

Strategiset riskit

Strategisten riskien kartoitus on osa konsernin strategista suunnitteluprosessia. Wärtsilässä riski määritellään strategiseksi, jos sillä voi toteutuessaan olla pitkäaikaisia vaikutuksia liiketoimintaan.

Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit

Maailmantalouden ja asiakastoimialojen syklisyys vaikuttaa Wärtsilän tuotteiden kysyntään sekä yhtiön rahoitusasemaan ja liiketulokseen. Wärtsilän asemaa syklisillä markkinoilla vakauttavat tietyssä määrin kapasiteetin ulkoistamiseen perustuva joustava tuotantomalli sekä vakaa liiketoiminnan jakauma, jossa suuri osa liikevaihdosta tulee Services-liiketoiminnasta. Tärkeitä Wärtsilään ja sen asiakkaisiin ja toimittajiin epäsuorasti vaikuttavia taloudellisia seikkoja ovat mm. rahoituslaitosten likviditeetti ja omavaraisuus, ja näin ollen niiden mahdollisuudet ja halukkuus myöntää luottoa, valtiolliset elvytysohjelmat varsinkin energia- ja infrastruktuurisektoreilla, monikeskisten instituutioiden kuten IFC:n (International Finance Corporation) aktivoituminen, vientiluottojen ja -takuiden saatavuus sekä muut vastaavat tekijät. Wärtsilän suhteellisen suuri tilauskanta antaa yhtiölle kuitenkin aikaa sopeutua markkinaolosuhteiden muutoksiin.

Tiukempien ympäristömääräysten toimeenpano on Wärtsilän tulevan kasvupotentiaalin kannalta merkittävä tekijä, sillä asiakkaat pystyvät täyttämään tiukentuneet vaatimukset yhtiön kattavan tuote- ja palveluvalikoiman avulla. Lainsäädännön toimeenpanon viivästyminen voi olla Wärtsilälle riski. Tästä syystä mahdollisia muutoksia ympäristömääräysten aikataulussa ja laajuudessa seurataan jatkuvasti.

Markkina- ja asiakasriskit

Merkittävin Energy Solutions -liiketoiminnan kysyntään kohdistuva riski on hidas talouskasvu. Asiakkaiden investointipäätösten viivästyminen voi aiheuttaa riskin alueilla, joilla esiintyy geopolittisia jännitteitä tai merkittäviä valuuttakurssivaihteluja. Alhainen öljyn hinta vaikuttaa infrastruktuurin kehitykseen öljyä ja kaasua tuottavissa maissa, etenkin Lähi-idässä ja Venäjällä. Haastavan kilpailutilanteen aiheuttama hintapaine on edelleen riski. Tilauksia on saatu kaikilta maantieteellisiltä alueilta, mikä pienentää yksittäisiin markkina-alueisiin liittyvää riippuvuusriskiä. Energy Solutions -liiketoiminnan tilaukset kertyivät kaikilta kolmelta asiakassegmentiltä: teollisuusasiakkaat, itsenäiset voimantuottajat ja sähkölaitokset.

Wärtsilällä on hyvä asema kaikilla laivanrakentamisen päämarkkinoilla ja se on aktiivinen kaikissa merkittävässä alustyypeissä, mikä yhdessä laajan tuotevalikoiman kanssa pienentää yksittäiseen asiakkaaseen tai maantieteelliseen alueeseen liittyviä riskejä. Meriteollisuuden markkina-aktiiviteetti oli alhaisella tasolla vuonna

2016. Maailmantalouden sekä merenkulun ja laivanrakennuksen epävarmuuden aiheuttamat haasteet heikentävät markkinoita edelleen. Vuonna 2016 havaittiin markkinoiden konsolidoitumisen lisääntyvän ja suurten laivanrakennusasiakkaiden määrän pienenevän sekä monien telakoiden tilauskirjojen supistuvan. Maailmantalouden heikot lyhyen aikavälin näkymät, ylikapasiteetti ja rahtitonniston alhainen kysyntä hidastavat perinteisten merenkulkumarkkinoiden elpymistä. Öljyn matala hinta, öljyn ja kaasun ylitarjonta sekä öljy-yhtiöiden supistuneet investoinnit vaikuttavat edelleen offshore-investointeihin. Matkustaja-alussegmentin positiivinen kehitys jatkui vuonna 2016, sillä Aasian matkustajaliikenteen ennakoitu kasvu lisäsi risteilylaivojen kysyntää. Merkit talouden elpymisestä sekä kasvavat matkustajamäärät Yhdysvalloissa ja Euroopassa paransivat matkustajalauttojen kysyntää.

Polttoainetehokkuus- ja ympäristövaatimusten merkittävä painoarvo avaa Wärtsilälle mahdollisuuksia. Wärtsilällä on hyvät edellytykset myydä sekä laitteita että palveluita, esimerkiksi selvityksiä, asennuksia, kumppanuussopimuksia ja laitteiden koko elinkaaren kattavaa tukea. Ympäristömääräykset lisäävät myös kiinnostusta kaasun laajempaan käyttöön merenkulun polttoaineena. Aasialaiset, erityisesti kiinalaiset ja eteläkorealaiset telakat hallitsevat edelleen laivanrakennusmarkkinoita, mutta markkina-aktiiviteetti oli hyvällä tasolla myös Euroopassa risteilylaivojen segmentissä.

Wärtsilän Services-liiketoiminnan kasvun arvioidaan noudattavan sekä keskipitkällä että pitkällä aikavälillä asennetun moottorikannan ja maailmantalouden yleistä kehitystä. Maailmantalouden hidas kasvu on siis merkittävin Services-liiketoiminnan kysynnän kehitykseen kohdistuva riski. Wärtsilä Services -liiketoiminnalla on yli 10.000 palvelu- ja varaosa-asiakasta vuosittain ja noin 181.000 MW:n aktiivinen Wärtsilä-moottorikanta, joten riippuvuutta yksittäisistä asiakkaista tai asiakassegmenteistä ei juuri ole. Wärtsilä on viime vuosina kiinnittänyt voimakkaammin huomiota luotonhallintaprosesseihinsa voidakseen paremmin hallita riskejä, jotka johtuvat tiettyjen asiakassegmenttien kasvavasta velkaantumistasoista ja heikentyneestä kannattavuudesta. Yksittäisistä asiakkaista aiheutuvat riskit ovat pieniä, mutta koko toimialan tilanteen heikkeneminen voisi heikentää Wärtsilän Services-liiketoiminnan kannattavuutta.

Kilpailutilanne- ja hintariskit

Suurissa kaasuun perustuvissa projekteissa Wärtsilän kilpailijoita ovat kaasuturbiinivalmistajat, kuten GE ja Siemens. Pienemmissä kaasuvoimalaprojekteissa ja nestemäistä polttoainetta käyttävissä voimaloissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat muut polttomoottorivalmistajat, kuten MAN Diesel & Turbo, GE Jenbacher, Caterpillar (MAK) ja Rolls-Royce. Wärtsilän kohdemarkkinoilla eli enintään 500 MW:n voimalaitoksissa maakaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien voimaloiden tilaukset olivat yhteensä 17,4 GW (17,0) tammi-syyskuussa 2016. Wärtsilän markkinaosuus oli 15% (10). Wärtsilän menestyksen taustalla on joustava voimantuotantoratkaisu, joka käy moniin eri sovelluksiin ja voimalakokoluokkiin.

Marine Solutions -liiketoiminnan kilpailutilanne säilyi pitkälti muuttumattomana vuonna 2016. Merkittävimmät kilpailijat päämoottorimarkkinoilla ovat MAN Diesel & Turbo, Caterpillar (MAK) ja Hyundai Heavy Industries (HIMSEN). Wärtsilällä on vahva asema keskinopeissa moottoreissa 51%:n markkinaosuudella vuonna 2016. Wärtsilän markkinaosuus apumoottorimarkkinoilla oli 18%. Propulsiolaitteistoissa kilpailutilanne on hajanainen, ja eri tuotekategorioissa on eri kilpailijoita. Yksi tärkeimmistä kilpailijoista näissä tuotteissa on Rolls-Royce. Ympäristöratkaisuissa sekä pumppu- ja kaasuratkaisuissa markkinat ovat erittäin pirstoutuneet. Ympäristöratkaisuissa tärkeimpiä kilpailijoita on Alfa Laval, ja sähkö- ja automaatiosegmentissä kilpailijoita ovat mm. Kongsberg, GE ja Siemens. Hintakilpailu jatkui tiukkana merenkulun markkinoilla. Wärtsilän strateginen päätös kehittyä järjestelmäintegraattoriksi, jolla on automaatio- ja laivasuunnitteluosaamista, on osoittautunut tärkeäksi kilpailtaessa uusista, entistä laajemmista ja jalostusarvoltaan isommista projekteista. Kokonaisratkaisujen myynti vähentää hintavaihteluita.

Services-liiketoiminnassa Wärtsilällä ei ole suoranaisia kilpailijoita, jotka pystyisivät yksinään tarjoamaan yhtä laajan valikoiman palveluja. Muiden moottorivalmistajien verkostoja lukuun ottamatta huoltomarkkinoilla on vain harvoja globaaleja toimijoita. Asiakkaiden jatkuva pyrkimys käyttökustannusten optimointiin voi lisätä kilpailua palveluista, joissa hinta on laatua tärkeämpää. Tärkein keino tämän riskin torjumiseksi on markkinoida lisäarvoon perustuvaa tarjontaa.

Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit

Wärtsilällä on toimintaa yli 200 paikkakunnalla yli 70 maassa, ja voimalaitoksia on toimitettu 176 maahan. Poliittisen toimintaympäristön sekä lainsäädännön kehittymisellä voi olla merkittäviä vaikutuksia Wärtsilän

liiketoimintaan. Wärtsilä seuraa aktiivisesti eri markkina-alueiden poliittista kehitystä ja lainsäädäntöä ja on vuorovaikutuksessa eri toimielimien kanssa konsernin liiketoiminnalle ja immateriaalioikeuksille merkittävässä hankkeissa. Merkittävä osa vaikuttamisesta tapahtuu etu- ja toimialajärjestöjen kautta. Poliittisen ympäristön ja lainsäädännön kehittymistä seurataan sekä konsernitasolla että tytäryhtiöissä.

Viime vuosina valtiovallan harjoittama sääntely on lisääntynyt kaikkialla maailmassa, minkä vuoksi asianmukaisiin sisäisiin prosesseihin on jouduttu kiinnittämään enemmän huomiota määräystenmukaisuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi jatkuvia ja muuttuvia kauppapakotteita seurattiin tiiviisti vuonna 2016. Se edellytti lisää sisäisiä toimia riittävien menettelyjen varmistamiseksi.

Ilmastonmuutokseen ja kestäväan kehitykseen liittyvät riskit

Wärtsilä on arvioinut kestäväan kehitykseen liittyviä riskejään, mukaan lukien ilmastonmuutokseen liittyvät riskit, sekä strategisissa että operatiivisissa riskikartoituksissa. Riskien ei kuitenkaan todettu olevan merkittäviä. Kestäväan kehitykseen, ilmastonmuutokseen ja Wärtsilän tuotteisiin liittyvät mahdolliset liiketoimintariskit liittyvät päästörajoituksiin ja asiakkaiden asennemuutoksiin polttomoottoreiden ja fossiilisten polttoaineiden käytön osalta. Ympäristölainsäädännön muutoksista johtuvat riskit liittyvät erilaisten päästöjen muodostamaan monimutkaiseen kokonaisuuteen, kaupallisesti saatavissa olevien polttoaineiden ja niiden aiheuttamien päästöjen väliseen tasapainoon, käytettävissä olevaan ympäristötekniikkaan, sen vaikutukseen laitosten kokonaisuhyötysuhteeseen sekä viranomaisvaatimusten täyttämiseksi käytettävissä olevien vaihtoehtojen taloudelliseen kannattavuuteen.

Edelläkävijän asema teknologian kehittämisessä pienentää Wärtsilän kestäväan kehitykseen liittyviä riskejä ja tukee tiukenevien ympäristömääräyksien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Wärtsilä on vuosien varrella jatkuvasti parantanut tuotteidensa hyötysuhdetta ja samalla etsinyt keinoja alentaa niistä aiheutuvia päästöjä. Wärtsilän tuotteiden polttoainejoustavuus mahdollistaa useiden eri polttoaineiden käytön, kaasu ja uusiutuvat polttoaineet mukaan lukien, ja joustava käytettävyyys antaa mahdollisuuden suuren tuuli- ja aurinkoenergiakapasiteetin asentamiseen sähköverkon luotettavuutta heikentämättä. Vuonna 2016 Wärtsilä lähti mukaan aurinkoenergialiiketoimintaan ensimmäisellä aurinkoenergiaprojektillaan Jordaniassa. Kyseessä on yhtiöllemme uusi keino tarjota asiakkaille vastuullisia innovaatioita, jotka pienentävät hiilipäästöjä. Wärtsilän teknologian avulla voidaan minimoida myös energiantuotannon vedenkulutus. Makean veden puutteen arvioidaan olevan yksi suurimmista ihmiskunnan tulevaisuuden haasteista. Merenkulkualalla Wärtsilä voi pienentää alusten hiilijalanjälkeä optimoidun laivasuunnittelun ja optimaalisten propulsioratkaisujen avulla.

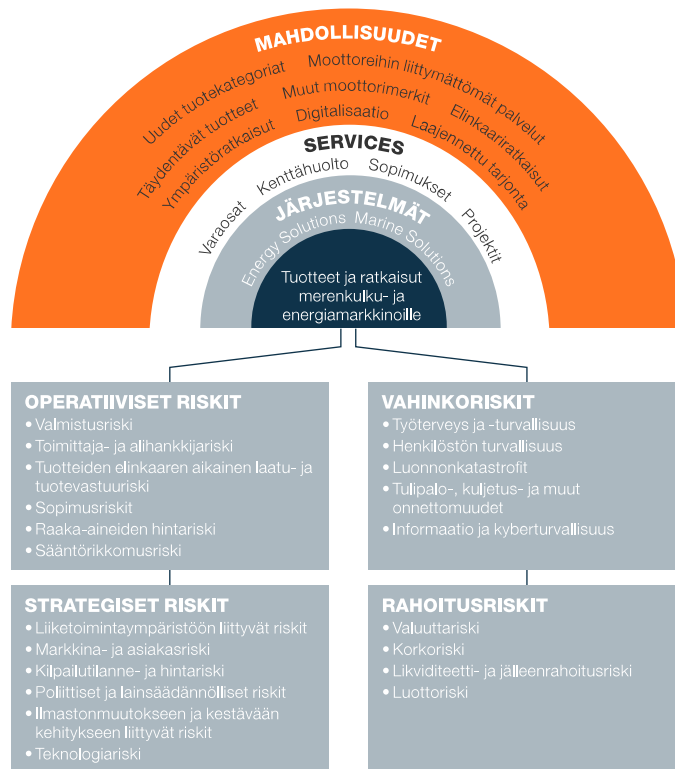
Environmental Solutions -toiminto tarjoaa vaihtoehtoisia teknologioita rikkipäästöjen pienentämiseen sekä jäte- ja painolastiveden käsittelyyn. Energy Solutions -liiketoiminnassa Wärtsilän Smart Power Generation -konsepti tukee vähähiilistä voimantuotantoa, kuten tuuli- ja aurinkoenergian hyödyntämistä, sekä maakaasukäyttöisiä voimaloita. Wärtsilä tarjoaa monenlaisia päästöjä vähentäviä ja polttoainetehokkuutta parantavia jälkiasennusratkaisuja.

Lisätietoja on vuosikertomukseen liitettyssä erillisessä [kestävän kehityksen raportissa](#).

Teknologiariskit

Wärtsilä pyrkii kasvattamaan ratkaisujensa kilpailukykyä ja hallitsemaan teknologiariskejä vahvalla T&K-työllä ja innovaatioilla. Tuotekehityksen lähtökohtana on Wärtsilän strategian mukaisesti optimoida elinkaariarvo asiakkaille nykyaikaisten ja kestävien voimaratkaisujen avulla esimerkiksi hyödyntämällä kaasuratkaisuja, ympäristötekniikkaa, laivasuunnittelua sekä sähkö- ja automaattioratkaisuja. Teknologijahtajana Wärtsilä painottaa erityisesti päästöjen torjuntaa, hyötysuhteen parantamista ja tuotteiden optimaalista kustannustehokkuutta.

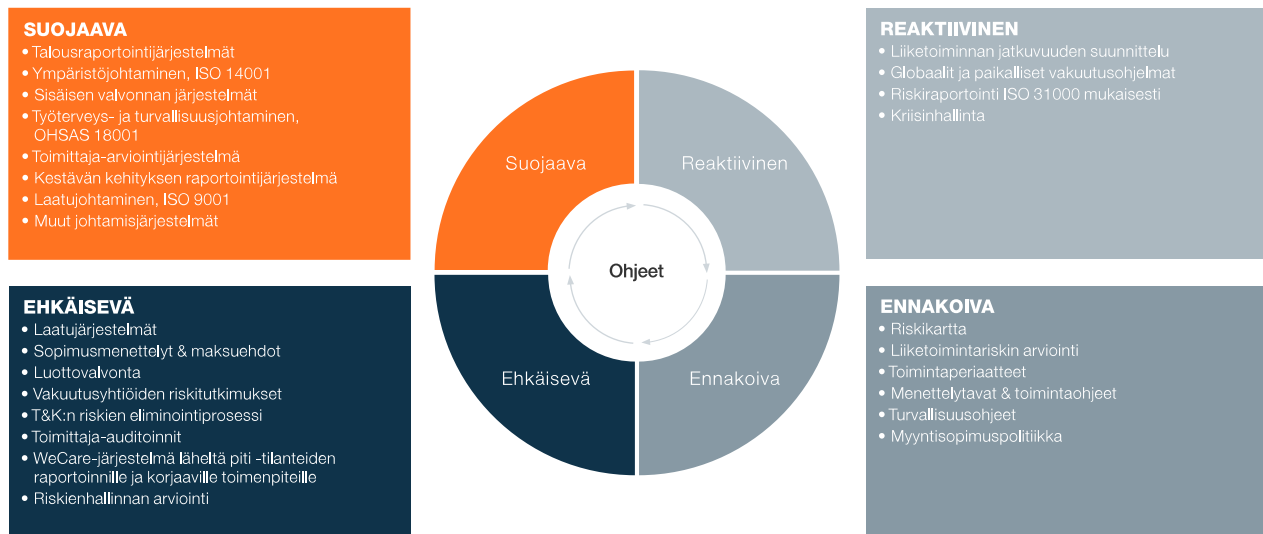
Liiketoiminta, riskit ja mahdollisuudet

Operatiiviset riskit

Operatiivisten riskien hallinta on osa liiketoiminta-alueiden päivittäistä työtä. Mahdollisuuksia ja riskejä tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan päivittäin, ja niistä raportoidaan ja niiden hallinta osoitetaan asianmukaiselle johtamistasolle. Mahdollisuuksien ja uhkien tila arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa ryhdytään asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Riskienhallintaprosessi

Valmistusriski

Wärtsilä analysoi jatkuvasti tuotantoaan ja koko toimitusketjun kapasiteettikustannuksia. Kaikissa suurimmissa toimituskeskuksissa on toteutettu riskiarvioinnit. Lisäksi on tehty merkittäviä turvallisuuden parantamiseen ja riskien torjuntaan liittyviä investointeja. Riskien tunnistamiseen, arviointiin ja torjuntaan liittyvää toimintaa toteutetaan säännöllisesti osana operatiivista johtamista. Käytössä on laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuusjärjestelmät sekä muita tuottavuutta edistäviä järjestelmiä. Tärkeimmille toimituskeskuksille on laadittu turvallisuus- ja toiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Toimittaja- ja alihankkijariski

Wärtsilän hankintatoiminnot on integroitu liiketoimintalinjoihin tavoitteena laadun, läpimenoaikojen ja kustannusten varmistaminen liiketoimintakohtaisten vaatimusten mukaisesti. Käytössä on kategorioihin perustuva johtamisjärjestelmä, jonka avulla varmistetaan yhtenäiset rajapinnat ja synergiaedut divisioonien rajat ylittävälle toimittajakannalle. Epäsuora hankinta -toiminto säilytettiin keskitettynä toimintona, joka vastaa epäsuorien materiaalien ja palvelujen strategisista hankinnoista kaikissa liiketoiminnoissa ja tukitoiminnoissa.

Hankintayksiköt noudattavat yhtenäistä prosessia, jonka avulla ne johtavat ja valvovat Wärtsilän toimittajaverkostoa ja todentavat, että toimittajien suorituskyky vastaa Wärtsilän odotuksia. Toimittajien suorituskykyä mitataan siksi jatkuvasti. Toiminnan jatkuvuuden suunnitteluun kuuluu olennaisena osana jatkuva toiminnan keskeytysriskin arviointi yhteistyössä yhtiön toimittajien kanssa. Vakuutusyhtiöiden kanssa on toteutettu useita toimittajariskien auditointeja yhtenä riskien torjuntaan tähtäävänä toimenpiteenä. Auditoinnit ovat nykyisin osa hankintakategorioiden päälliköiden ja riskienhallintatoiminnon työtä.

Wärtsilä on kehittänyt hankintatoimintaan pyrkimällä tiiviimpään yhteistoimintaan tärkeimpien toimittajien kanssa ja luomalla heihin pitkäaikaisia suhteita. Tämän yhteistyön avulla varmistetaan yhteinen näkemys toiminnan arvoista ja tavoitteista, mikä vuorostaan tukee Wärtsilää strategisten riskien hallinnassa. Lisäksi toimittajien ja alihankkijoiden luottokelpoisuutta seurataan kattavasti riskien torjumiseksi. Toimittajariskejä torjutaan myös käyttämällä keskeisiin komponenttitoimituksiin kahta tai useampaa toimittajaa.

Tuotteiden elinkaari ja tuotevastuuriski

Uusien tuotteiden lanseeraus sisältää aina riskejä, joita pyritään hallitsemaan T&K-prosessissa eri tavoin, esimerkiksi soveltamalla FMEA-menetelmää (Failure Modes and Effects Analysis), muita riskien eliminointivälineitä ja sisäistä validointitestausta. Wärtsilä hallitsee laaturiskejä huolellisella suunnittelulla ja

valmistuksella sekä valvomalla toimitusketjun laatua. Wärtsilä soveltaa tuotekehitysprosessin ohjauksessa ns. porttimallia: Uusi tuote päästetään markkinoille aluksi vain rajoitetusti, ja vasta testien ja jatkovalidoinnin jälkeen myyntiorganisaatiolle annetaan täydet valtuudet myydä tuotetta.

Wärtsilä hallitsee valmistuksen laaturiskejä erilaisten laadunvarmistus- ja laadunvalvontaperiaatteiden avulla. Laadunvarmistukselle ja -valvonnalle asetettavien edellytysten taso määräytyy komponentin kriittisyyden mukaan, ja niitä sovelletaan kaikkialla koko toimitusketjussa. Kaikki tuotantoyksiköt soveltavat laadun parantamiseksi ja lean-toimintamallin vahvistamiseksi 5S-periaatetta (englanninkielisistä sanoista sort, shine, set, standardise, sustain).

Sekä Services-liiketoiminta että liiketoimintayksiköt ovat vastuussa asiakkaiden tukemisesta kaikissa takuuasioissa. Näin muodostuu palautekanava kentältä tuotantoon ja T&K-toimintaan, ja asiakkaan laitteista otetaan vastuu koko niiden elinkaaren ajalta. Yhtiö tekee luovutettuja tuotteita koskevan takuuvarauksen mahdollisten kustannusten kattamiseksi. Odottamattomat vahingot katetaan yhtiön tuotevastuuvakuutuksella.

Wärtsilä pyrkii jatkuvasti parantamaan tuotteidensa ja palvelujensa laatua noudattamalla alan parhaita käytäntöjä ja hyvää hallintotapaa. Johto on kaikilla tasoilla vastuussa oman organisaationsa tuotannon laadusta ja siitä, että käytössä on asianmukaiset arviointi- ja palautemekanismit. Wärtsilän keskitetty laatutoiminto vastaa liiketoimintojen laatutyön koordinoinnista ja ylimmän tason ohjaus- ja hallintomekanismien toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Sopimusriskit

Wärtsilän myyntiin sisältyy Services-liiketoimintaa lukuun ottamatta eri kokoisia projekti- ja laitetoimituksia. Merkittävimmät toimitukset ovat kokonaisratkaisuna rakennettavia voimalaitoksia. Yksittäisiin projekteihin liittyvät riskit eivät kuitenkaan nouse koko liiketoiminnan volyymiin nähden merkittäviksi. Tuotevastuuseen perustuvien korvausvaatimusten riskejä vähentävät tuotteiden ja työn koko elinkaaren kattava laatu – alkaen suunnittelusta kaikkien tuotantovaiheiden kautta aina kenttähuoltoon, vakiomuotoiset myyntisopimukset sekä sopimusten tarkistusprosessi.

Services-liiketoiminnan sopimusriskit liittyvät pääasiassa pitkäaikaisiin sopimuksiin ja projekteihin, kuten moottoreiden päivityksiin, jälkiasennuksiin tai muutoksiin. Näiden osuus Services-liiketoiminnasta on noin 25%, mutta yksittäisiin sopimuksiin liittyvät riskit eivät nouse merkittäviksi liiketoiminnan laajan asiakaspohjan ja maantieteellisen laaja-alaisuuden vuoksi. Sekä laitetoimituksissa että palveluissa noudatetaan tarkasti määriteltyä myyntiprosessia, jossa riskit käydään läpi useissa eri tarkastusvaiheissa ja riskejä hallitaan sekä sopimusteknisin keinoin että toteutuksen aikana.

Poikkeamiin, korruption ja vilppiin liittyvät riskit

Wärtsilä noudattaa lakeja ja omia sisäisiä politiikkojaan ja menettelytapojaan kaikessa liiketoiminnassaan. Wärtsilän toimintaperiaatteet toimivat työntekijöiden tärkeimpänä ohjeistuksena. Wärtsilä on sitoutunut liiketoimintoissaan korkeisiin eettisiin periaatteisiin ja rehellisyyteen tavoitteenaan ehkäistä korruptio sekä toimintaperiaatteiden, korruption vastaisen politiikan ja compliance-raportointia koskevan politiikan rikkomukset. Compliance-prosessit on integroitu kaikkiin liiketoimintoihin, ja jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa säännösten noudattamisesta ja toimintansa eettisyydestä ja rehellisyydestä. Wärtsilä on sitoutunut noudattamaan poikkeuksetta korruption vastaisia lakeja ja säännöksiä. Wärtsilän korruption vastaisessa politiikassa kielletään yksiselitteisesti kaikenlainen korruptio ja lahjonta, ja ylin johto suhtautuu jyrkän kielteisesti kaikenlaiseen korruption ja vilppiin.

Compliance-toiminto edistää säännösten noudattamista koko konsernissa ja pyrkii jatkuvasti lisäämään tietoutta korruption, lahjontaan ja muihin väärinkäytöksiin liittyvistä riskeistä. Toiminto on päävastuussa konsernin politiikoista ja toimintatavoista, koulutusohjelmista, säännösten noudattamiseen liittyvästä sisäisestä tutkinnasta, säännösten rikkomusten seuraamuksista sekä raportoinnista. Toiminnon keskeisiä tehtäviä ovat Wärtsilän Compliance-ohjelman jatkuva kehittäminen ja eettisesti korkeatasoisen toimintakulttuurin vaaliminen. Compliance-toiminto tukee liiketoimintoja ja konsernihallinnon muita toimintoja ja tekee niiden kanssa yhteistyötä riskienhallintaan liittyvässä toiminnassa. Wärtsilän johtokunta käynnisti vuonna 2016 koko konsernia koskevan ohjelman, jolla vahvistetaan yhtiön toimintaperiaatteita. Ohjelmalla parannetaan työntekijöiden tietoutta siitä, miten toimintaperiaatteet vaikuttavat jokapäiväiseen työhön kaikilla Wärtsilän toimipaikoilla ympäri maailman.

Wärtsilä tiedostaa riskin joutua ulkopuolisten toimijoiden vilpin kohteeksi ja että korruption ja vilpin riski on korostunut monilla yhtiön toiminta-alueilla. Siksi Wärtsilä noudattaa aina korkeita eettisiä toimintaperiaatteita ja edellyttää tiukkojen korruption vastaisten menettelytapojensa ehdotonta noudattamista, mukaan lukien esimerkiksi kolmansiin osapuoliin liittyvän korruption ja lahjonnan riskiä koskevat menettelyt.

Raaka-aineiden hintariski

Öljy

Öljyn hintamuutosten suoranainen vaikutus Wärtsilän tuotantotoimintaan on rajallinen ja liittyy lähinnä kysyntään. Öljyn hinnannousu on maailman talouskasvulle riskitekijä ja lisää toimintakustannuksia etenkin merenkulkualalla. Toisaalta se myös vilkastuttaa öljyn- ja kaasunetsintää ja -tuotantoa sekä maalla että merellä. Öljyn hinnan nousu lisää myös investointeja kaasunkuljetusaluksiin, maakaasulla käyviin voimalaitoksiin ja yhä enenevässä määrin myös maakaasulla käyviin aluksiin. Matalat öljyn hinnat voivat lykätä öljyntuotantomaiden ja -alueiden sekä offshore-alan investointipäätöksiä. Wärtsilä on globaali yhtiö, jolla on toimintaa eri merenkulku- ja voimantuotantosegmenteillä. Öljyn hinnan muutoksilla voi olla näiden segmenttien kysyntään vastakkaisia vaikutuksia. Tilanteen monitahoisuutta lisää myös maakaasun kasvava rooli Wärtsilän liiketoiminnassa.

Metallit

Metallien hinnoilla on epäsuora vaikutus Wärtsilän käyttämien komponenttien hintoihin. Joidenkin avainkomponenttien osalta on tehty pitkäaikaiset hankintasopimukset, jotka tasoittavat raaka-aineiden hintaheilahteluja.

Sähkö

Sähkön hinnalla ei ole olennaista vaikutusta Wärtsilän tuotantokustannuksiin. Energy Solutions -liiketoiminnassa sähkön hinnannousu tukee asiakkaiden investointeja uuteen tuotantokapasiteettiin. Edullinen sähkön hinta ei suosi teollisuusasiakkaiden investointeja omaan sähköntuotantoon.

Vahinkoriskit

Wärtsilän henkilöstön turvallisuus pyritään takaamaan työterveys- ja turvallisuusjärjestelmillä, matkustamista koskevilla turvallisuusohjeilla sekä kriisitilanteita koskevalla ohjeistuksella. Wärtsilä on vakuuttanut henkilöstönsä asianmukaisesti, ja johtokunta on päättänyt korostaa työturvallisuuden merkitystä asettamalla konsernitason tavoitteeksi nolla poissaoloon johtanutta tapaturmaa. Tätä tarkoitusta varten on käynnissä erityinen Nolla tapaturmaa -projekti, jonka tavoite on sisällytetty yhtiön kestävä kehityksen ohjelmaan. Läheltä piti -tilanteiden raportointijärjestelmä WeCare, johon tallennetaan yhtiön työturvallisuutta ja -terveyttä, toiminnan jatkuvuutta ja ympäristöä uhanneet vaaratilanteet, oli maailmanlaajuisesti aktiivisessa käytössä vuonna 2016. Tietojärjestelmä sinänsä ei yksinään paranna turvallisuutta, mutta se ohjaa poikkeamien syiden selvittämistä ja korjaavien toimenpiteiden järjestelmällistä toteuttamista.

Ympäristövahinkoihin liittyviä riskejä torjutaan ympäristöjärjestelmillä. Wärtsilä ylläpitää kiinteistörekisteriä kaikista yhtiön käytössä olevista kiinteistöistä ja ohjaa niiden ostoa, myyntiä, vuokrausta ja turvallisuutta. Kiinteistöjen ympäristöauditoiteihin käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita.

Mikään Wärtsilän isoista toimipaikoista ei sijaitse luonnonkatastrofeille alttiilla alueilla. Luonnonmullistusten varalta laaditaan suunnitelmia, ja tarvittaessa riskialttiutta torjutaan esimerkiksi sijoittamalla yksiköt tulvariskirajan yläpuolelle tai rakentamalla tulvapatoja. Wärtsilän suurimmissa toimipaikoissa on toteutettu liiketoiminnan vaikutusten analyysi ja laadittu toiminnan jatkuvuussuunnitelma sekä omaisuus- että keskeytysriskien varalta.

Riskit, joihin ei voida vaikuttaa omin toimenpitein, siirretään mahdollisuuksien mukaan vakuutusyhtiöille. Tavoitteena on, että henkilöstöön, omaisuuteen, toiminnan keskeytymiseen, mukaan lukien alihankkijoista johtuva toiminnan keskeytyminen, sekä toiminta- ja tuotevastuisiin liittyvät vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutuksin. Riskien hallitsemiseksi Wärtsilällä on oma jälleenvakuutusyhtiö Vulcan Insurance PCC Ltd. Yhtiö sijaitsee vakuutusteknisistä syistä Guernseyssä ja vakuuttaa ainoastaan Wärtsilän omaisuutta. Vulcan Insurance PCC Ltd maksaa veronsa normaalisti Suomeen.

Tieto- ja kyberturvallisuuteen liittyvät riskit

Wärtsilällä on sisäinen organisaatio, jonka tehtävänä on kyberturvallisuuden hallinnointi ja johtaminen. Se vastaa yhteistyössä Wärtsilän divisioonien johdon kanssa yhtiön asiakastarjontaan ja sisäiseen toimintaan liittyvän kyberturvallisuuden hallinnoinnista ja johtamisesta. Wärtsilän kyberturvallisuuden hallinnointimalli nivoo perinteiset työsuojelu- ja turvallisuustoiminnot yhteen kyberturvallisuustoimintojen kanssa.

Wärtsilän sisäiseen toimintaan liittyviä tietoturvariskejä kartoitetaan jatkuvasti, ja riskejä torjutaan hallitsemalla verkkoturvallisuuteen, päätepuiteiden suojaukseen ja käyttöoikeuksiin sekä haavoittuvuuksiin liittyviä riskejä. Wärtsilän tietoturvakeskus valvoo sisäisiä uhkia skannaamalla tietoturva-aukkoja ja reagoi koordinoidusti tunnistettuihin riskeihin.

Millainen on liiketoimintamme vakuutusturva?

Vahinkojen varalta Wärtsilän tuotteita kattaa koko elinkaaren ajan sekä riskientorjunta että vakuutusturva.

Rahoitusriskit

Wärtsilän rahoitusriskit on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, [liitteessä 30](#).

Wärtsilän riskiprofiilit ja vastuut

Riskit	Riskiprofiili	Politiikka tai muu ohje	Vastuullinen taho
Strategiset riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Wärtsilän hallitus, johtokunta ja liiketoiminnot
Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Markkina- ja asiakasriski		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Kilpailutilanne- ja hintariski		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit		Erilaiset ohjeet ja riskienhallintapolitiikka	Liiketoiminnot ja T&K-, riskienhallinta- ja lakiasiaintoinnot
Ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvät riskit		Laatu-, työterveys- ja turvallisuus- ja ympäristöpolitiikka, toimintaperiaatteet, johtamisjärjestelmät (ISO 14001 & OHSAS 18001)	Liiketoiminnot, T&K- ja kestävä kehityksen toiminto
Teknologiariski		Patentti- ja teollisuusoikeudet, tuotetakuut	Liiketoiminnot ja T&K-toiminto
Operatiiviset riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Valmistusriski		Tuotantojärjestelmät, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Tuotanto ja liiketoiminnot
Toimittaja- ja alihankkijariski		Toimittajavaatimukset ja hallintajärjestelmä, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Liiketoiminnot ja hankintatoiminto
Tuotteiden elinkaari- ja tuotevastuuriski		Johtamisjärjestelmä (ISO 9001), turvallisuusohjeet ja -käsikirjat, riskienhallintapolitiikka, T&K:n riskientorjuntaohjeet	Tuotanto, T&K-toiminto, liiketoiminnot sekä riskienhallinta-, laatu- ja lakiasiaintoinnot
Sopimusriskit		Vakiosopimukset, konsernin myyntisopimuspolitiikka	Lakiasiaintointi ja liiketoiminnot

Raaka-aineiden hintariski	■	Tuotantokustannusten hallinta	Liiketoiminnot ja rahoitustoiminto
Tietoturvariski	■	Tietoturvan periaatteet, kyberturvallisuusstrategia	Liiketoiminnot ja IM-toiminto
Poikkeamiin liittyvät riskit	■ ■	Toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka, compliance-politiikka	Liiketoiminnot, Compliance-toiminto
Vahinkoriskit		Riskienhallintapolitiikka ja -ohjeet	Liiketoiminnot ja riskienhallintatoiminto
Henkilöstöriski	■	Johtamisjärjestelmä (OHSAS 18001), matkustusturvaohjeet, kriisinhallintaohjeet, "läheltä piti" -tilanteet ja kiinteistöjen turvallisuussuunnitelmat	Liiketoiminnot, henkilöstö-, riskienhallinta-, EHS- ja turvallisuustoiminnot
Luonnonkatastrofit	■	Kriisinhallintaohjeet, Liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Liiketoiminnot ja riskienhallintatoiminto
Tulipalot, kuljetusvahingot ym.	■ ■ ■	Johtamisjärjestelmät (ISO 14001 & OHSAS 18001), kiinteistöjen turvallisuussuunnitelmat	Liiketoiminnot, riskienhallintatoiminto ja kiinteistöyksikkö
Rahoitusriskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Liiketoiminnot ja rahoitustoiminto
Valuuttakurssiriski	■ ■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnot ja rahoitustoiminto
Korkoriski	■ ■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnot ja rahoitustoiminto
Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski	■ ■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnot ja rahoitustoiminto
Luottoriski	■ ■ ■	Rahoitus- ja luottopolitiikka	Liiketoiminnot ja rahoitustoiminto

Matala ■ ■ ■ ■ Korkea